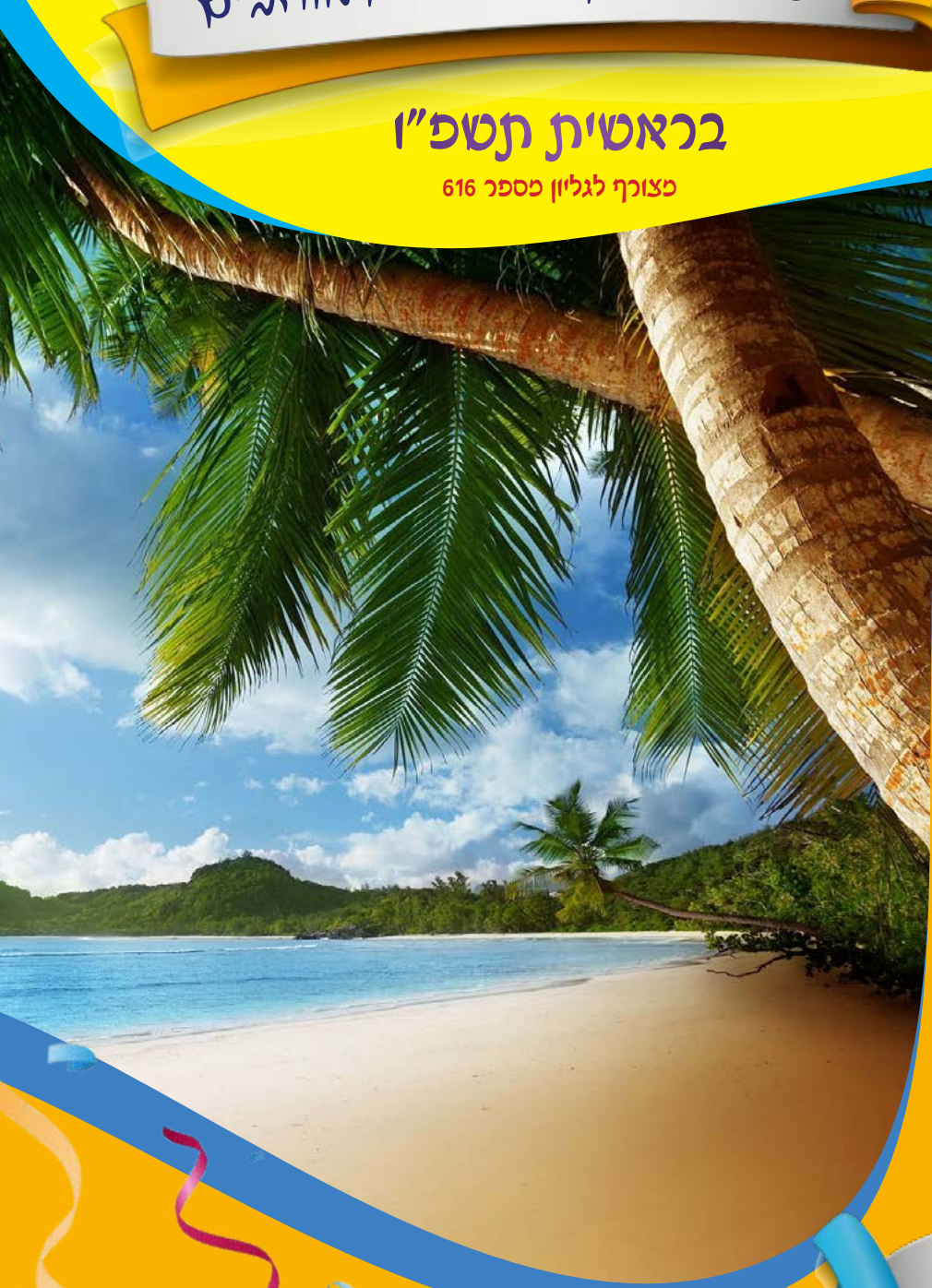

אתווקים

טונים ותוכן של הילדים אוהבים

בראשית תשפ"ו

מצורף לגיליון מספר 616

מצורף למגזין
'טועמיה'

פנים מאירות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

S025004569@Gmail.com

שפיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

איזו חוצפה, לא שמו
פה בסופר סוכה
ליד העמדה של
הבורקסים...

שלום, אני רוצה להזמין פיצה.
- לאן? - סוכה 6 כניסה ב'

סכך בזול בכניסה
לראש העיין

זהו חנה'לה, אנחנו את שלנו עשינו
עכשיו הכל בידי שמים

שווה קריאה

אשתי לא עובדת...

שיחה בין בעל (ח) לפסיכולוג (פ):

פ: מה אתה עושה למחייך מר בנדי?
ח: אני עובד כרואה חשבון בבנק.
פ: אשתך?
ח: היא לא עובדת, היא רק עקרת בית.
פ: מי מכין ארוחת בוקר למשפחה בבוקר?
ח: אשתי, כי היא לא עובדת.
פ: באיזו שעה אשתך מתעוררת להכנת ארוחת בוקר?
ח: היא מתעוררת בסביבות 5 בבוקר כי היא מנקה את הבית
קודם לפני שהיא מכינה ארוחת בוקר.
פ: איך הילדים שלכם הולכים לבית הספר?
ח: אשתי לוקחת אותם לבית הספר, כי היא לא עובדת.
פ: אחרי שלקחה את הילדים שלך לבית הספר, מה היא עושה?
ח: היא הולכת לשוק, ואז חוזרת הביתה לבישול וכביסה. אתה
יודע שהיא לא עובדת.
פ: בערב, אחרי שחוזרים הביתה מהמשרד, מה עושים?
ח: אני נח כי אני עייף מיום העבודה.
פ: מה אשתך עושה אז?
ח: היא מכינה ארוחות, מגישה לילדים שלנו, מכינה לי ארוחות
ומנקה את הכלים, מנקה את הבית ואז מקלחת את הילדים
ולוקחת אותם למיטה ומרדמה אותם, אתה יודע היא לא
עובדת...

זהו סיפור הומוריסטי, וודאי שכולנו מעריכים את נשותינו
אבל חשוב להיזכר, כי השגרה היומית של נשותינו מתחילה
משעות הבוקר המוקדמות עד הלילה המאוחרות
ומר בנדי אמר "כי היא לא עובדת"?

כן, להיות עקרות בית לא צריך תעודת לימוד, אפילו משרה
גבוהה, אבל התפקיד חשוב מאוד!
תעריכו את נשותיכם כי ההקרה שלהם בלתי ניתנת לספירה,
זה צריך להיות תזכורת והרהור לכולנו להבין ולהעריך
גם אחד את השני.

דבר העורך

סנה חדשה מליצה...

נתנו לנו ימי ראש השנה, בנוסף עשרה ימים
גדולים בהם את יום הכיפורים וימי סוכות,
אנו יכולים לשנות ולהפך את כל גזר הדין
לטובה, בכחנו ליירט את כל הטילים, על ידי
שנרבה בתפילות מעומק הלב, בסליחות בבכיה
ותחנונים, בשמיעת שיעורי תורה, בקריאת
תהילים ותיקוני זוהר הקדוש, בעשיית צדקות
וחסד, זה הזמן, לנצל את הימים הגדולים
שנשארו לפננו.

יהי רצון שנזכה לשנת גאולה וישועה, אמן.

בהערכה רבה
נר מליצה

לא עזרו כל הצומות
והתפילות... חמותי
נשארת עד חנוכה.

לא יודע למה
התימנים לא נהגו
להחזיק סידור
בהקפות...

מדוע בפסח עושים
את כל החומרות
ובסוכות מחפשים
את כל הקולות -
לבד, דופן עקומה
ועוד
כי את פסח עושות
נשים
וסוכות עושים גברים

עוזר לאבא לבנות את הסוכה:
1% מביא לו אזיקונים
99% מסתכל עליו

יש עניין
לחלת סוכות!?

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות • פנינים ופרפראות • מדות והליכות

פנינים

בראשית ברא (א, א) - בראשית נטריקון רצון אל שיהיו ישראל בשמחה תמיד, וכן ברצון אל ישמח ישראל תמיד. (שיחתו של עבדי-אבות)

תבת **בראשית** אותיות **תשבר י"א**, לרמז על **מלמדי תינוקות** שעליהם אמרו חז"ל במסכת בבא-בבא שיהם דומים ל**בוכבים**, דהיינו ל"א **בוכבים** כפי שאומרים בהגדה של-פסח, כי אין דבר שלא נרמז בתבת **בראשית**. (אמרי חו)

מוכא במדרש, כיון שראה משה תבת **בראשית**, פתח וברך ברוך אתה ה', הן אותנו ואת העולם כלו, נותן לחם לכל-בשר, ובני ישראל ענו אחריו אמר, והסבר הדבר, כי תבת **בראשית** אותיות **בר אשית**, דהיינו אמן תבואה ומזון, וכאשר ראה זאת משה אמר לפיכך אנחנו חייבים לתת שבת והודיה לה' יתברך, ותקן ברכה ראשונה בברכת המזון. (קול יהודה)

סיום התורה הוא בתבות **משה לעיני כל-ישראל**, ומיד מתחילים מחדש בתבת **בראשית**, משה נטריקון שיהא הוא מעורר השחר, והתבות לעיני כל ישראל בראשית נטריקון יתגבר בארי לעבודת בוראו, לרמז לאדם שהכל מתחיל מ**בראשית**, כיצד הוא מתחיל את היום בגבורה וחיות. (יצב אברהם)

במסכת אבות נאמר, כי **חמשה קנינים** קנה הקב"ה בעולמו, **תורה** קנין אחד, **שמים** וארץ קנין אחד, **אברהם** קנין אחד, **בית-המקדש** קנין אחד, **ישראל** קנין אחד, וכלם רמוזים בתבת **בראשית**, שהיא נטריקון בית-המקדש, ארץ, אברהם, שמים, ישראל, תורה, ובא לרמז שזכויות החמשה נבראו שמים וארץ. (בגדי שש)

אתי-הצלע (כ, כב) - **הצלע** אותיות **לעצה**, בדברי חז"ל שעל האדם לבקש **עצה מאשתו**, ורבו אפרים כתב **שהצלע** היא אותיות **העצל** כי השרוי בלא אשה שרוי **בלא שמחה**. (החיד"א)

בחמש בראשית ישנן **י"ב פרשות**, והן מחלקות בנושאים לששה זוגות. בראשית-יח - **ברית העולם**, לך-לך-יורא - **אברהם אבינו**, חיי שרה-תולדת - **יצחק אבינו**, יצא-וישלח - **יעקב אבינו**, וישב-מקץ - **יוסף הצדיק**, ויגש-יוחי - **י"ב השבטים**. (אמרי משה)

ספורים בפרשה

בראשית ברא אלמים את השמים ואת הארץ (א, א)

בתקופת גלותו של הגר"א מוילנא, נקלע אל העיר ברלין שבגרמניה, ושם התארח אצל אחד מתושביה היהודיים, בשהוא שומר את זהותו בסוד. באמתחתו היו פנקסיתורה ודפים בהם רשם את-חידושי, והנה נפלה מכיסו פתקה קטנה ומאחרו נתקל בה והרימה. בעינו בה כדי לראות למי להחזירה, התפלא לראות שאורחו כתב בה: "כל התורה שבעל-פה, רמוזה בתורה שבכתב, וכל התורה שבכתב רמוזה בספר בראשית, וכל ספר בראשית רמוז בפרשת בראשית, וכל פרשת בראשית רמוזה בתבת בראשית". הבין המארח שאורחו הוא איש רם מעלה, אבל כיון שהתקשה להאמין לדבריו, פנה אליו ושאל: "זה עתה נולד לי בן בכור, ועלי מוטלת החובה לקים בו מצות פדיון-הבן. ואם בדברך שהכל קרמז בתורה, אמר לי אפוא כיצד רמוזה מצוה זו בתבת בראשית? עוד השאלה בפיו, והגר"א השיב לו על-אתר: "תבת **בראשית** נטריקון, בנה ראשון אחר שלשים יום תפודה", והלה נותר הלום-דעים. את המארח ספר רבי אליהו לנדא, שנולד בירושלים בשנת תרל"ג, לאביו רבי אלעזר שעלה אליה בשנת תרכ"ח, והוא היה בנו של רבי יעקב משה מפלונים, בן רבי אברהם וילנר בן הגר"א.

ויאמר אלמים נעשה אדם (א, כו)

אמר חז"ל במדרש, כי כאשר בא משה רבנו לכתב את-התורה, ובא לכתב "נעשה אדם", אמר לפניו: "רבונו שלי-עולם! אתה נותן פתחורפה למינים לתודות". אמר לו הקב"ה: "משה! כתב, וכל הרוצה לטעות יבוא ויטעה". והיה רבי מרדכי חיים מפלונים חוזר על אמרתו הנזכרת של רבי יוסף חיים זוננפלד, רבה שלי-ירושלים: "לא נאמר כאן 'יכל הטועה יבוא ויטעה', אלא 'כל-הרוצה לטעות', ומכאן אתה למד, שמי שאינו רוצה לבוא לידי טעות, באמת לא יטעה. אבל מי שרוצה לטעות, דהיינו שרוצה להלך אחר תאוות לבו, ומחפש 'קשיוות' באמונה כדי לתרץ את-עצמו, הוא אמנם טועה..."

וישבת ביום השביעי מקבלי-מלאכתו אשר עשה (ב, ב)

בנסיעתו הראשונה של רבי יהודה צדקה ללונדון לטובת ושיבתו, התלוצח אליו נגיד מקומי בשם ר' סלמן ששון, והוא הביאו לחנותו של אחד הנגידים שנודע כבעל צדקה ותומך-תורה. המתינו השנים בחוץ, ובינתיים הבחין רבי יהודה כי בשלט התלוי מעל החנות, מופיעות הספרות 7/24 "מה פשר הדבר"? שאל, ומלווה הסביר כי לציון שהתנות פתוחה 24 שעות 7 ימים בשבוע. נרתע רבי יהודה כנשוד-נחש, ואמר בפסקנות: "איני נוטל כסף ממקום שמחללים בו שבת בפרהסייה", בינתיים יצא העשיר לקראתו והזמין להפגס, אך הוא סרב ואמר בלי מורא: "איני מענין בכסף". הלה נדהם, שכן כלם שחרו לפתחו והתחננו לנדרת-ידו, ורבי יהודה הסביר לו את סבת הדבר. נסה הלה להצטרך כי השבת היא עקר פרנסתו, אך הוא אמר לו כי הוא מסכים להפגס לחנותו רק בתנאי שיעניק לו חלק שביעי מרווחיו. הלה הסכים, ואף חתם על שטר הסכם לכה, ואחר שרבי יהודה נכנס אל החנות, אמר לו: "לא התכונתי לטל שביעית מכסףך, אלא בוחר אני את היום השביעי בשבוע, שבו תהיה החנות סגורה". הסכים העשיר לדבריו, ומאז היתה חנותו סגורה בשבתות, וראה ברכה בעמלו.

זה ספר תולדות אדם

איש האשכולות היה רבי מאיר שפירא מלפלין, ברבא דכלא בה. ברוך כשרונות היה, איש חזון ומעוף, ורבי פעלים. אישיות נדירה שמזגה בה מעלות לאיוורר, והותירה חותמה עד דורנו אנו. דבוק היה עד לאחת ברבו רבי ישראל מטשורטקוב, ואילו היה נוסע בתפוחות כדי לחסות בצלו ולשאב מרוחו הכבירה. היה זה בתקופת רבנותו בעירה סאניק, שנקראת סוניק בפי היהודים, ומקמת בגליציה המערבית. אליה הגיע בשנת תר"פ, ואף שבהו בה רק שלש שנים, הצליח לחולל בה מהפכה רוחנית בפירה, וכשיצא הימנה הותיר קהלה יהודית מסדורת ומארגנת להפליא. לרגל שבת פרשת בראשית, בה מברכים את חדש מרחשון, נסע רבי מאיר לשבת את השבת במחצת רבו, ששמו כמובן לקראת אורחו הגדול. במנהג בית רוזין, התפלל הרבי בחדר הסמוך לבית המדרש, ולפליאת המתפללים יצא הרבי מחדרו לאחר קריאת התורה, והכריז כי הוא מכבד את רבה של סאניק בשליח צבור בברכת החדש ותפלת מוסף. היתה זו תופעה חריגה בחצר טשורטקוב, ממנה למדו החסידים על מדת ההערכה שרבה רוחש לו. באותה תפלה התגלה פן נוסף באישיותו המיוחדת של רבי מאיר שפירא. קולו הערב הספוג ברגש רב חדר ללבות המתפללים, תפלתו הנרגשת המסה את נשמתם, והם זכו לטעם באותה שבת הרגשה של מעין עולם הבא. עם סיום התפלה, עברו המתפללים עלי פני הרבי להתברך בברכת שבת שלום, והראשון שבהם כמובן, היה האורח הגדול. "לא ידעתי עדיפה כי זכות גם בכת התפלה, לצד מעלותיה הרבות", אמר לו הרבי בהתפעלות גלויה, ולאחר מכן הזמין את אורחו לקדש עליהו בביתו, והסתגר עמו לשיחה ארוכה.

הגיעה הסעדה השלישית, וכדרם של חסידים, ישב רבי מאיר עם הצבור בצונתא חדא ובדבוק חברים, כדי ללוות את השבת בזמירות ודברי תורה. חברו עליו המסבים והפצירו בו לגלות להם את תכן שיחתו החשאית עם הרבי, ורבי מאיר נעתר להם והחל לספר כי ה' הטובה עליו. הדברים נרשמו בידי אחד מחשובי המשתתפים, הוא רבי צבי הירש הירשנר הי"ד, רבה של יברודנה ונשיא צעירי "אגודת ישראל" בפולין, שנחשב לאחד מחשובי כותבי מאמרי הגות בעתונים דאז. "כאשר שמעתי מהרבי כמה התפעל מתפלתו לפני התבה, שטחתי בפניו את מחשבותי, כי אולי רצוי באמת להפך להיות שליח צבור קבוע ולכבד את ה' בגרוני, שכן נבדו של רבי פינחס מקורין אני, אשר נודע בכח תפלתו עד שהתקיים בו המקרא 'יעמד פינחס ויפלה'. התעמק הרבי בשורעפיו למשך זמן-מה, ולאחר מכן פתח והחל לספר לי מעשה נפלא שארע עם הרבי ר' זושא מאניפול".

"כידוע, יצא רבי זושא לגלות במשך שנים מספר, בדרם של צדיקים קדמונים. במהלך נדודיו הגיע אל העיר זולקוב, ושם נכנס לשיבתו הגדולה של רבי יוסף יוזפא הלוי שטרן בעל "ידיוסף", שנודע כאחד מאוני הדור. באותה שעה, עמד רבי יוזפא ועסק בשעור סבוך בפני תלמידיו, כשהוא עוקר הרים בחריפותו ומעלה מרגליות בידו, ורבי זושא התחשב מן-הצד כדי שלא להפסיק מלמודו. עם תם השעור, נש אלו רבי זושא והודו לו על חדושי הנפלאים המאירים בנתינתם מסיני, ורבי יוזפא הבחין מיד כי איש מורם מעם עומד לפניו. הוא נסה לתהות על-כך, אולם רבי זושא התחמק ממנו ברב ענותנותו, ועשה עצמו כאחד שאין לו שיעור ושיח בלמדנות. אולם רבי יוזפא לא הניח לו, שכן חש ברום מעלתו, ודרש ממנו להתגלות לפניו, עד שלבסוף נעתר רבי זושא לגלות לו כי גדול כחו בעבודת התפלה. הזמינו רבי יוזפא להכנס אליו, ולא הניחו עד שגלה לו את רזי התפלה הכמוסים, והכניסו אל מאחורי הפרגוד של שערי התפלה. הגלויים השמימיים הביאו את רבי יוזפא לכדי התרגשות עצומה, עד שזעק לרבי זושא מקירות לבו: "רבנו! הריני נוטש את ישיבתי והולך אחריכם לכל אשר תלכו, כפי אשר עשה אלישע אחרי אליהו הנביא, 'יעזב אתי-הבקר ויין אחרי אליהו וגו', ויקם וילך אחרי וישרתהו'. רוצה אני להדבק בך בכל-נפשי, כדי שאוכל ללמוד ממך את עבודת התפלה ואוכל לעמד בראוי בפני יוצרי קונו". אולם רבי זושא מהר להרגיע את רוחו הסוערת. "אנא מכם, אל נא יחפו מר בהחלטתו. שכן כבר דרשו חז"ל בסנהדרין את-הפסוק 'זה ספר תולדות אדם' - 'מלמד שהראהו הקב"ה לאדם הראשון, דור-דור ודור-דור, דור-דור וחכמיו'. ללמדך, שלכל-אדם תפקיד משלו בבריאה, ואין הדעות שוות בשם שהפרצופים שוים. על כל-אחד למלא את שליחותו ויעודו למענם בא לעולם, ואין לו לנסות ולשנות את-מצבו ומעמדו, כי בכך הוא מהפך סדר-בריאתו. כל אדם צריך ללכת אחר נטיות לבו, כפי שאמר חז"ל 'שאיין אדם לומד תורה אלא ממקום שלבו חפץ', וכל-אחד צריך לחש שהוא מנצל את כשרויו ויכלתו בתחום המתאים לו. ואם האדם אמנם נמשך למקצוע מסוים והוא חש בו את ספוקו ויעודו, זה סמן ברור לו מן-השמים כי דרכו נכונה ונכונה, ועליו להמשיך בדרכו זו כל ימי חייו, כי לשם כך בונה אותו ההשגחה הפרטית בעולם. וכיון שאותה נודע כמרחיץ תורה וקנאות מכלא בתורה, עליו להמשיך לעמד בראשות ישיבתו ולהעמיד תלמידים הרבה, כי לך נוצרת. ואלו אני אמשיך בדרך אשר נודעה לי, ואין מלכות אחת נוגעת בחברתה". "בספור מכלא זה", סים רבי מאיר שפירא את-דבריו למסבים, "השיב לי הרבי את תשובתו לשאלתי. הרמז ברור אפוא מאלי, כי אין לי לחפש לעצמי אפיקים אחרים ולהפך להיות בעל-תפלה. אז זאת אשאיר לרבנו הצדיק העומד ומתחטא לפני קונו, ואני אמשיך בהרצת תורה לתלמידים מקשיבים..."

פניני אור החיים

מזכיר האור החיים הקדוש על הפרשה

וכפי פרושות השמים מול בורא-עולם, שיעלה לפניו לרצון חברו, להאיר ענפי הקדושה. ואם שגיתי באיזה דבר, יעלה לרצון העסק אשר עסקתי, שהכל הוא לשמח אלקי בוראי שמתחילי בורא-עולם, הוא ה' אלקים חיים: (הדפוס ה'אור החיים')

לעבודה ולשקמה - משקעות הכתוב גיד, כי הנו צריך לה עובד ושומר, והאמת יכחיש זה, כי למה יוצא צריך לשקמה? אם מהנבים זה הבאי הוא, ומה הוא העבודה שהיתה צריכה הנה? ואם צריכה עובד, אסור זה לה חמשת אלקים וחמש מאות שנה, מי עבדה? אכן יש לה לדעת, כי כל הנה אינו אלא דגמה לרוחניות, וכמו שהאדמה צריכה עבודה והזרעה והקשמה להוציא מזון האדם, גם שמירה מדברים המפסידים והמורעים לצומח, כמובן נרעדן אשר הוא היום אדמת הנפשות לבד, כי הנפשות נחשמו, גם היא צריכה עבודה ושמירה כפי רוחניותה הנשמה המיוחדת לה, היא עסק התורה, כמו שאמר הכתוב יציר כמטר לקחי תגל כטל אמרת, והזרעים הם מצות עשה אשר יעשה אותם האדם כרמוז בדברי הנביא וזרעו לכם וגומר, והגם שלא נזכר בדברי הנביא אלא הצדקה, לא על פטר הצדקה לבד הוא אומר, אלא על כל פטרי הצדקות הוא אומר, וכן הובא בדבריהם ז"ל שכל מצות שיעשה האדם הקב"ה זורעה וכו', והעבודה היא התעסקות גדול והסתכלות נמרץ בתורה שהוא עקר מצותה, והשמירה גמול לכל יפוצ צדיקה ולכל יפסיד צמחיה, והיא שמירת מצות לא-תעשה אשר צריך האדם לשמר לכל עבד עליהם, כי הם המפסידים כל דבר טוב והוא אומנם ז"ל עברה מכבה מצוה, והגם שאמר ואין עברה מכבה תורה, אין בנותן לומר שמעשה הרע לא יפסיד התורה כלעיקר, אלא לומר שאין בה בעברה אחת לכבות התורה, ולעולם כי ירבה להשחית תשחת תורתו וידען ניה ונתקף שולתו עלי-פניו, ורקמתו לצל. ומעתה יצדק לומר על צד צדו לעבודה ולשקמה. והנה נביאים ההם כשהגיעו ה' האדם בנרעדן היה מביט וצופה בפעלת צדיק לחיים במקומו מה שהיה פועל בנרעדו, אך אחר אשר נגדש האדם השלל ממנו ראות הדבר, אכל המעשה נפש עמל עמלה לו, כי הרוחניות לא ימנענה התרחקות והפסקה נעשית, אשרי המוכנה וגיע בעולם הזה לאכל מפרי דרכו שהוא מזון הנשמה בנרעדן.

דברי הימים

בכ"ז בתשרי תר"ג, נפטר רבי אפרים יצחק בפרעמישלא, ששימש כדיין ומורה-צדק בליסקא ובפרעמישלא, ונודע בפרושו "משנה ראשונה" על זרעים, ו"משנה אחרונה" לטוהרות. תלמידו של הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק היה, וסיפר כי כשישב לפניו פעם עבר לפניו כלב ונבח, ובני רבו השתנו. לאחר שעות אחדות הגיע שליח להודיע לצדיק, כי בתו ילדה בת, ורבי אלימלך שמח מאוד. "הכלב שעבר לידנו נבח כנודי 'ריבה', ולכן בהולתי שמה יתעורר ריב עלי, ועכשיו הבנתי כי כוונתו היתה לילדה, 'ריבה' בלשון חז"ל, ובא לבשר לי על הולדת נכדתי", ומכאן למד התלמיד שרבו בקי בשיתות חיות ועופות. ומסופר, כי פעם ביקש רבי נתנלי מרופשיץ מרבי אלימלך שילמדו חכמה זו, והשיב לו: "מי שיש לו יראה ואהבה אמיתית, הוא כבר ביין אותה מעצמו".

בכ"ז בתשרי תר"א, נפטר רבי אברהם דוד ווארמאן מבוטשאטש בעל "אשל אברהם" ו"דעת קדושים", מגדולי פוסקי דורו. טעות נפוצה היא לכנותו "דער בוטשאטשער רב", אולם זה שיבוש הנובע מהגייה לא נכונה. עיר רבנותו היא בוטשאטש או בוצ'א, עיירה במחוז טרנובול שבאוקראינה למרגלות ערי הקרפטים, וההגייה הנכונה שלה הוא בעטש'טש / ביטש'טש, וכך לדוגמה חותם רב הקהילה רבי מאיר אראק על היתר מאה רבנים בשנת תרע"ד, וכך הכתיב בספרים רבים של הימים ההם. הכתיב הוא אומנם בוטשאטש, אך כיוון שבגליציה היו מבטאים שורוק כחיריק וקמץ כשורוק, לכן יש לקרוא ביטש'טש. ואין להחליפה עם עיירה אחרת במחוז בוטשאטש שבבוקרמניה, שנקראת אומנם בוטש'טש'טש על-שם נחל מקומי קטן, והרב הראשון שניהן זה אחר היווסדה בשנת תקפ"ח היה רבי אליעזר זאב מבוטש'טש. תלמיד רבי אברהם דוד מבוטש'טש...

משפחה

מטעים

את־שני המארת הגדלים (א, טו)

תבת הגדלים מטעמת בטעים אתהנחמא. ולכאורה היה צריך להטעים בטעים זה את תבת הלילה שבסוף הפסוק, דהינו לחבר את התבות את־המאור הגדל לממשלת היום ואת־המאור הקטן לממשלת הלילה, עם שני המארת הגדלים, ולחפריד מהן את התבות ואת הכוכבים. אלא שיש כאן רמז לדברי חז"ל שלא נבראו הכוכבים עד שנתמטטה הלכנה אחר שקטרגה שאין שני מלכים משמשים בכתר אחד, ולכן בתחלה נאמר את־שני המארת הגדלים וטעמם מפסיק תבת הגדלים, כי אז עדיו לא היו הכוכבים, ורק לאחר שנעשה אחד גדול ואחד קטן, דהינו אחר שהתמטטה הלכנה, אז נבראו הכוכבים, והם מחברים למאור הגדול והקטן. (ירושלים במעריב)

היה פאחד ממנו לדעת טוב ורע (ג, כב)

תבת ממנו מתפרשת בלשון קדש בשני אפנים, מאתנו ומאתו. לפי פשט הפסוק הכונה שאדם יהיה פאחד מדרי מעלה, אוכל אונקלוס מתרגם 'מנה למדע טוב וביש', דהינו שממנו - מעצמו, יחליט מה טוב ומה רע, ובמשכיו יהיה הכל תלוי, זה היה כל הטאוי של אדם הראשון, אוכל פרוש זה אינו עולה בקנה אחד עם טעמי המקרא, שהרי תבת ממנו מטעמת בטעים זקוקתן המפסיק, והתבה משתיכת אל תבת פאחד שלפניה. (ראשית)

מדגש

עד מאה ועשרים' היא ברכה שגורה לארבעות ימים. יש המביאים לה מקור מפרשתינו: "לא־ידון רוחי באדם לעלם, והיו ימיו מאה ועשרים שנה". אלא שרוב המפרשים מבארים, כי פגנת הפסוק שהקב"ה יאריך אפ' במשך 120 שנה עד המבול, ולא שקצב חי האדם ל־120 שנה. אוכל המדרש קהלת כתוב בו, וכן פרשו הרא"ש והחזקוני. יש חתולים את המספר בשנות חי משה רבנו, וכן אמרו חז"ל כי ארבעה מות בני מאה ועשרים, משה רבנו, הלל הזקן, רבי יוחנן ברי־באי ורבי עקיבא. מכאן נוצר האכול עמו"ש - עד מאה ועשרים שנה. בעבר היה נהוג לזכור 'עד מאה שנה', וכך נהג החז"א מילאנא, שבו על בן מאה נאמר 'אולי מות ובטל מן־העולם'. ואילו בשם רבי חיים מבריסק אמרו שלא ברבה היא אלא קללה, כי יתכן שיכול הוא לחיות יותר והוא מגביל אותו עד 120 בלבד...

ממלכה

נכנס חלף אחד. לסעדת מצוה, ותחל לאכל ולשתות ברעבתנות. נטפל אליו אחד ותמהו: "הרי חז"ל קבעו כלל, עד ארבעים שנה איכילה עקר, מכאן ואילך שתייה עקר. והדרשנים מצאו לקח רמז נפלא בפרשת בראשית, כי הפסוק הארבעים בתורה הוא 'וטוב למאכל', ובפסוק הארבעים ואחד נאמר 'ויהי יצא מעדן להשקות'. ואם כן משהנפשה, אם פחות מכן ארבעים אתה מדוע הנה מרבה בשתייה, ואם עברת את גיל הארבעים, מדוע הנה מרבה באכילה?" הציץ בו חשני, והשיב לו עלי־אתר: "היום בדיוק מלאו לי ארבעים שנה, ולכן מזה ומזה אני מניח את־ידי..."

קנו הוא אחד מהשלושה שהקב"ה בָּדָן וּמָצָא אוֹתוֹ בְּגִבְלוֹתָם, וְכָל־זֹאת בְּגִלְל מִדַּת הַקִּנְיָה. שְׁהָרִי יָמִי קָנוּ וְהִבֵּל הָיָה הַעוֹלָם שֶׁיָּד לְשִׁנְיָתָם בְּלִבָּהּ, וְגַם בָּזָה לֹא הָיָה דִּי לוֹ לָקִין עַד שֶׁהָרָג אֶת הַבֵּל אַחֲרָיו מִקִּנְיָנוֹ בּוֹ. וְכָךְ הָיָה הַסְּבָא מִקְלָם אוֹמְרִי: "רָאָה עַד הֵיכָן הִגִּיעָה לָקִין מִדַּת הַקִּנְיָה. אָדָם נִבְיָא דָּוִל כְּמוֹהוּ, נָפַל בְּגִלְל שְׁפִיכוֹת־דָּמִים לֹאֵח קָרוֹב, וְגִרְמָה לוֹ בַּח הַקִּנְיָה שֶׁנִּטְרָד מִן־הַעוֹלָם".

בשנת תרפ"ז, הדפיס רבי חיים לייב אוירבך את ספרו "חכס־לב" על שלחן ערוך אגב־העזר. בהסכמתו של רבי יוסף חיים זוננפלד רבה של־ירושלים, נכתב בפסקה מיוחדת: "ושמחתי לראות בספרו הערות נכונות מבני יקירו, היניק וחכמים שלמה זלמן נרו יאיר". באותה שעה, היה רבי שלמה זלמן נער עול־ימים כִּבֵּן שש עשרה בלבד, והדבר היה לפלא. לִימִים, ספר רבי שלמה זלמן לבנו, כי הדבר היה מתוך מידת העיון הטובה של רבי חיים, וכעין פיוס ורצוני. "צעדתי עם אבי בחג־הפסח אל הפתל־המערב־י", ספר, "ובדרך פגשנו את רבי חיים זוננפלד. הוא פנה אלי בבחיבות ושאל 'לדי, האם יש לך תרוע על ארבע הקשיות ששואלים בליל־הסדר?' והמשיך 'מהו התרוע על הקשית השלישית שבכל־הלילות אין אנו מטבילים אפילו פעם אחת והלילה הזה שתי פעמים?' אך אני לא ידעתי מה להשיב. וכדי לפייסני הזכיר אותי רבי חיים בהסכמתו".

ה'אמרי מנחם', רבי אברהם מנחם דניצ'גר מאלכסנדר, התבטא פעם על־עצמו: "אף שאין לאדם להתנאות במדותיו, כבר שמעתי מאבי שעם תכונות־נפש מתר להתנאות, כי הן מתנת־שמים. ואני נולדתי טוב־עין ובעל רחמנות". פעם, כאשר ספרו לפניו את הספור הידוע אודות אדם אחד שהגיעו לרבו, ובקש ממנו שיגלה לו את המספרים שעתידיים לעלות בהגדלת הפיס, ענה לו רבו, כי אם היה בעל רוח־הקדש כזה, היה רוכש בעצמו את הכרטיס כדי לזכות בגורל... והוא הגיב ואמר מיד: "אלו אצלי היה הדבר, ובאמת היה בכחי לדעת את מספרי הגורל, הייתי בודאי מגלה אותם בחפז־לב לזולתי". לאחר מכן הרהר מעט ואמר: "יתכן שאני אומר זאת כי מעולם לא קניתי כרטיס הגדלה, ואולי באמת לא הייתי מותר על הזכות להגדיל אלו הייתי נוהג כן", אך מיד חזר ואמר נחרצות: "לא ולא! הייתי מעניק לאחר את המידע בטובת־עין ובתשואות־חן..."

הפתגם שגור הוא, כי חביבה לאדם רגל שלו מאשר ראשו של־חברו, שכן אדם קרוב אצל עצמו. אוכל דומה כי על רבי שמואל צבי קובלסקי, מקים עלה של־תורה בכולל סוכטשוב, לא נאמר הדבר. פעם הגיע לעשיר אחד כדי להתרימו לכולל, ובהמתנתו ראה כי על הקיר תלויה תעודת הוקרה מטעם מוסד תורני מסים. בשהתפנה אליו הנגיד, אמר לו: "רואה אני שבבדוד תומך במוסד חשוב זה. דע לך, כי מצוה רבה היא וזכותך גדולה מאד", ובהתרגשות ספר על פגו וחתנו שלומדים שם והאריך בשבח רמת הלמוד במקום, הרעיף ברכות על ראשו וקם להפריד לשלום. השתומם הנגיד ושאל: "אבל הרי אתה הרי באת פגא, למטרה אחרת, ולא כדי לשבח באזני א־המוסד המזכיר בתעודת ההוקרה?" ורבי שמואל צבי הסכים עמו: "אמנם כן, אני באתי בשביל הכולל שלי, שגם בו לומדים, ברוך ה', היטב. אם אם בבדוד כבר תורם למוסד זה, אשריו ואשרי חלקו". עוד באותו חדש, התקבל במשרדי אותו מוסד, המחאה נדיבה של אותו נגיד, ולא ידעו כי התרומה הגיעה בזכות עינו הטובה של רבי שמואל צבי. ובמדה נפלאה זו, הופיע פעם פאורח פבוד פארוע התרומה למען פולל אחר, והפליג בשבח המקום בכך "שגדולי ההוראה של הדור הגא גדלים בו", ואלו שידעו כי יש לו פולל משלו, היו בטוחים כי נתבלעה עליו דעתו...

רבי איסר זלמן מלצר נודע פאחד מגדולי גאונים דורו, אך לצד זאת התבטל במדת טובת־העין שלו ותכונותיו הנאצלות. ומספר בנו של רבי זאב דב צ'צ'יק בעל "תורת זאב": "פעם אמר לי אבא ז"ל, בוא וראה מה הפרוש מדות טובות, ומהי גדלות במדת טוב־עין, פארגינען! פעם נכנס תלמיד־חכם אחד לרבי איסר זלמן והרצה לפניו מחדושי־תורתו. נהנה רבי איסר זלמן מדבריו, הביט בו בחיוד אבהי מלא רח וחמלה, ואמר לו בקול נעים זה ממש חדושי־תורה כמו של חתני רבי אהרן בשנותיו הצעירות. וכאן אמר לי אבא ז"ל, כשממש עיניו זולגות דמעות. 'הלא ר' איסר זלמן ידע היטב מי הוא חתנו ר' אהרן, וידע שבצעירותו כבר היה ככבשן־האש, והרי הוא בעצמו חתנו. ואם הוא יכול להגיד כזאת על אחרים, כמה גדלות במדת טוב־עין יש בזה, כמה זבון והתעלות'. ואף רבי זאב דב עצמו היה נאה דורש ונאה מקים. וכך כתב עליו אחד מחשובי רבני גני־ברק: 'ר' וליך צ'צ'יק גדול מרבין שמו, מצטייר בעיני מאז ילדותי פדמות של חד־בדרא במדת טוב־עין, וקשה למצא דגמתו במדה זו. זכורני, כאשר נער הייתי בישיבת 'עץ חיים' בירושלים, כבר שיתסר או שיבסר, למדתי קצת במסכת מנחות והתעוררה לי איזו הערה קלה. הרחבתי עז להציעה לפני הארי שפחבורה, ר' וליך צ'צ'יק, שהיה מפרסם בישיבה לידען גדול בסדר קדשים. חששתי שידחה את שאלתי הקלה בנקל, אך מפל־מקום שאלתי. והנה לא אוכל לתאר לאיזו קבלת־פנים נהדרת זכיתי ממנו. איד שהתפעל מהקשית שלי, ולא זו מלחכבה ולהללה. הוא הרהר בכבד־ראש בשאלתי, צדד לכאן ולכאן, עד שבסוף אמר 'לעניות־דעתי, רק הרב מבריסק יכול להשיב על־שאלתך'. כמה חזק קבלתי בתלמיד צעיר מהתיחסותו לקשית. וכמה מרץ לשקידה בתורה נוסף לי באמצעות דברים אלו. וכך היה מנהגו עם כל אחד ואחד מהלומדים, אפילו הצעירים ביותר, מתוך רחב־לב וטוב־עין, ומתוך אהבת־הבריות האצורה בו".

למה אומרים 'יראת שמים' ולא יראת השם? מפני שרש"י מפרש, שהשמים קרשו ביום השני מנערת הקב"ה באומרו 'יהי רקיע', ומאז הם עומדים בחזקם עד־עתה. וכך צריכה להיות יראתו של ברי־שראל, שתהיה חזקה ואיתנה כל ימות עולם... (המשגיח רבי גד אייזר)

אומר 'בַּעַל הַתְּנִיא' הקדוש: התורה היא נְצֻחִית
וְהִיא נֶאֱמָרָה לְכָל הַדּוֹרוֹת וְלְכָל אָדָם. ה' אומר
לָאָדָם בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא וְלְכָל הַדּוֹרוֹת
"אֵיכָה?"! הַתְּבוּנָה וְרָאָה, אֵיכָה? הֵיכָן אֶתָּה נִמְצָא?
בְּאִיזוֹ מִדְּרָגָה אֶתָּה עוֹמֵד?
וְהַבֵּן אִישׁ חִי' אומר, 'אֵיכָה' ראשי תיבות: אֲנִי יוֹדֵעַ
כָּל הַנִּסְתָּרוֹת - רִמְזוּ לוֹ הַקָּב"ה שֶׁהֵפֵל גְּלוֹי לְפָנָיו
וְאֵין לוֹ לְהִסְתֵּר מִפָּנָיו.

לֹאֵךְ וְיִמְעָלָה סְלֵאִים טַא סְלֵאִיָּכָא, וְלֵי עֲלֵילָא: לִטְאִיָּכָא סְלֵאִא

מדוע שאל ה' את האדם "איכה", הרי ידע היכן הוא?

‘תלז’ אָהאָר טעגלעכע פּאַסאַדענאַ

**מה אירע לחמורו של ר' חנינא בן דוסא,
שנלקח על ידי הגנבים?**

ԼՆՈ ՔԼԵ ՀՈՐԷ՝ ՔԼ ԹԵՆԿՔԻ ՀԹԱԼԼԻ՝

אמירה שנשמעת כמו שאלה, כשהתשובה ברורה מאליה, ומשמעותה: 'לא, אין לי קשר לעניין, הוא לא תחת אחריות'.

הלכתי לשחק עם אחד מחברי. הוא שאל אותי מדוע אחי לא הגיע גם הוא, ואיפה הוא. עניתי לו: "השומר אחי אנוכי?"

בפרשת בראשית (ד, ט): "ויאמר ה' אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השומר אחי אנוכי".

חידון טריוויה א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

את מה ברא ה' ביום הראשון (2 דברים המתחילים בא')?

זכויות יקרה המוזכרת בפרשה:

ג היכן היה האדם כשנברא?

ד כיצד נקרא העץ שממנו אסור היה לאכול?

ה שניהם נבראו ביום הרביעי:

כך מתחיל סיפורו של היום השביעי, וגם הקידוש שאנו אומרים בליל שבת:

מה יש בארץ החוילה?

ח מי כונתה 'אם כל חי'?

ט מילה נרדפת לביטוי 'עדיין לא'?

כך קרא ה' למקום בו מתקבצים ונקווים המים
(רמז: הולכים לשם בקיץ ובונים ארמונות בחול...)

כ איזה כלי נגינה המציא יובל?

ל כיצד קרא ה' לזמן בו יש חושך בעולם?

ק מה תפקידו של הרקיע?

נ כיצד מכונים הענקים שחיו בימים ההם?

כיצד קוראת התורה לחיבור שבו מפורטים הדורות?
(רמז: חשבו גם על ספירת ימיהם)

איזה כלי נגינה נוסף המציא יובל?

פ איזו ברכה אמר ה' לאדם? (אבל גם לדגים!)

כיצד קראו לאשתו השנייה של למך?

ק מה אמר ה' לקין לאחר שזה אמר שאינו יודע היכן אחיו?

מה היה מקצועו של הבל?

מה האדם נתן לכל החיות?

ת כמה שנים חי מתושלח?

[illegible]

משל ותבונה

ערמתו הגדולה של יצר הרע

תבונה

מסביר רבי יעקב ניימן: דרכו של יצר הרע מקבילה לשיטת צידי העופות שמניחים בתוך המצודה מאכל לציפורים... לעיתים הוא מאפשר לאדם לקיים מעט מצוות, ועל ידי כך הוא מפילו בפח העברות. על האדם להיות דרוך תמיד לפיתויי היצר. הסכנה גדולה, הוא משתמש בערמה ומטרתו היא להרדים את האדם, לבל ישים לב שעומד הוא בפני פח יקוש.

על האדם להתבונן תמיד בדרכו. התבוננות זו תביאנו אל הבחירה בטוב ותסייע לו להמלט ממכמורות החטא. מי שישאף לטוב ויתפלל לבורא יתברך שינחה אותו בדרכי הטובה, הבורא יסייע לו והוא יבחין היטב בין מעשים טובים שהם עצת היצר הטוב לבין מלכודת היצר הרע שממנה יש להזהר מאד.

משל

צידי עופות נוהגים לפזר מזון לעופות בתוך מצודה, וכאשר העופות באים לאכול את המזון, המצודה נסגרת עליהם והם נשארים לכודים.

לא יעלה על דעתו של אף אדם לשבח את טוב לבו של הצייד על שהוא נותן מזון לעופות. כלם יודעים שאף ורק מטרה אחת עומדת לנגד עיניו, והיא לכידת העופות במצודתו. גם האוכל שהוא נותן להם מטרתו היא ללכדם בלבד. גם מה שנראה כהטבה, מתן אוכל לעופות, כונתו רעה היא.

מתוך הספר 'אוצר המשלים על התורה'

מצאו את 10 ההבדלים

גליון 705
שנה י"ד תשפ"וסיפורי
צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

מעשה היה, שפעם אחת בא קיסר רומי לרבן גמליאל ואמר לו טענה יש לי אליכם, ומהי טענתך? שאל רבן גמליאל, אמר לו הקיסר, אלוקים גנב הוא, שהרי נאמר בתורה "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן ויקח אחת מצלעותיו". שמעה זאת בתו של רבן גמליאל ואמרה לאביה, בבקשה ממך, הרשה נא לי להשיב לקיסר. הרשה לה רבן גמליאל. פנתה הבת לקיסר ואמרה, הזמן לי בבקשה שופט שישב בדין, מדוע את צריכה שופט? תמה הקיסר, אמרה לו הבת, שודדים באו לביתנו הלילה ולקחו מאתנו כד של כסף, והניחו במקומו כד של זהב, ורוצה אני לתבוע אותם. אמר לה הקיסר, הלוואי שיבואו שודדים כאלו בכל לילה, ויטלו כד של כסף ויניחו תחתיו כד של זהב. אמרה לו הבת, ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר, הרי ענית בעצמך על שאלתך, וכי לא טוב עשה לו הקדוש ברוך הוא לאדם, שנטל ממנו צלע אחת ונתן לו אשה לשמשו.

(סנהדרין לט)

פרשת השבוע

ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו
(ב' - י"ז)

מסופר על האחים הקדושים הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א ורבי זושא מהאניפולי זיע"א, שפעם אחת פנה רבי אלימלך לרבי זושא ואחיו ואמר: אחי, הלא כתוב בספרים הקדושים שבאדם הראשון היו כלולות נשמותיהם של כל יהודי ויהודי מעם ישראל, ואם כן גם נשמתך היתה בו, ואם כן כיצד הנחת לאדם הראשון לחטוא באכילת עץ הדעת? השיב לו רבי זושא ואמר: אמנם כן אני נתתי לו לאכול, שאם לא כן, היה שרוי אדם הראשון בהרהורי כפירה שהטיל בו הנחש כשפיתה אותו, וידוע שהרהורי עבירה קשים מעבירה, (יומא כט) ולכן מוטב היה שיחטא בחטא עצמו ויענש מאשר יתהלך כל ימיו ויהרהר בהרהורי כפירה.

ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי
וגו' מות תמות (ב' - י"ז)

פעם שב הרה"ק רבי מאיר שפירא זיע"א לישיבתו ישיבת חכמי לובלין, ובפיו ביאור נפלא אודות הויכוח שניהלה חוה עם הנחש בענין האכילה מעץ הדעת, אותו שמע בטשורטקוב מפי רבו הרה"ק רבי ישראל זיע"א. מצאנו הוספה בדברי חוה: הקדוש ברוך הוא אמר לאדם (ב' י"ז) "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל

ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות" ואילו חוה הוסיפה ואמרה (ג' - ג') "ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלקים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמותו" כדי להבין את ענין הנגיעה אמר הרבי מטשורטקוב, יש לפרש זאת על פי מעשה שהיה אצל הרה"ק רבי אורי מטשורטקוב זיע"א, פעם אחת הביאו לפניו כוס תה עם קוביות סוכר, את התה שתה רבי אורי מבלי להמתין, ואילו את הסוכר החזיק בידו. כשהעירו לו על ששתה תה לא ממותק, פתח את ידו והראה לכולם שהסוכר פגה מתיקותו, והפך לסתם עפר. הציבור כולו נדהם והשתומם על הדבר. סחר רבי אורי ופירש: לפני חטא עץ הדעת ה' החושים היו שווים, וכל אחד מהם מילא את כל תפקידיו של האחרים, היינו, האוזן אכלה, היד נשמה וכדומה. והנה אחרי החטא נעשה פירוד בחושים, וכל אחד קיבל תפקיד מיוחד ויחיד, פה לאכול, אוזן לשמוע וכו'. אני, אמר הרבי מטשורטקוב על עצמו, תקנתי את חטא עץ הדעת, לפיכך היד שלי יכולה לאכול. מהסיפור הזה, סיים רבי ישראל מטשורטקוב, אפשר להבין את הנגיעה של חוה, כי לפני החטא היתה הנגיעה אכילה, אם כן לא הוסיפה מאומה, אבל ברגע שנגעה וחטאה, פסקה הנגיעה מלהיות אכילה ולכן לא מתה.

זמני השבת

בראשית

זמני יציאת השבת
ירושלים: 5:29 ת"א: 5:43

זמני כניסת השבת

ירושלים: 5:29 ת"א: 5:43

אתם היהודים אנשים נפלאים אמר ראש המשטרה לרב

הרה"ק רבי צבי הירש הורביץ שנקרא בחיבה ר' הערשלה טשארטקובער זיע"א. (אביהם של הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זיע"א והרה"ק רבי פינחס בעל ההפלאה זיע"א) כיהן לפני למעלה ממאתיים וחמישים שנה בעיר טשארטקוב שבגליציה, הוא היה ידוע כאיש קדוש, ורבים השכימו לפתחו לבקש עזרה וסעד רוחניים כגשמיים, זה בא לבקש עצה וזה בא לבקש ברכה. הרב ניסה לעזור לכולם, ובמיוחד לאלמנות ויתומים עניים, בשבילם יסד קופה מיוחדת, מלבד זאת הופקדו בידו לשמירה כספי יתומים ואלמנות שנמסרו לידי כפידונות.

מובן שרב הנושא באחריות כזו, וזקוק שיהיה לו שמש שיעזור על ידו, תפקידו של שמש כזה הוא ללכת בשליחויות הרב, ללוות אותו בדרכו, להגיש לו ספר הנחוץ לו בעת לימודו, להשיג על המבקרים וכדומה, לא היתה זו משרה הנושאת בצדה שכר גבוה. אולם משה אנשל היה צעיר וצרכיו היו מועטים, הוא התאוה לשמש אישיות נאצלת כמו רבי הערשלה טשארטקובער, וכשהוצעה לו משרה זו קיבל אותה בהתלהבות, ונהיה שמשו של הרב. במשך הזמן היה כבן משפחה אצל הרב ונהנה מאימונו האישי המוחלט. הגיע הזמן בו חייב היה משה אנשל לחשוב על נישואין והקמת משפחה בישראל, הוא השתדך עם משפחה מהעיר שיאטן הקרובה והלך לגור שם, חותנו סייע בידו לפתיחת חנות קטנה במקום מגוריו החדש.

שבועות אחדים אחרי שמשו אנשל עזב את הרב, גילה הרב גניבה בביתו, דבר שדיכא אותו עד מעמקי נשמתו. במגירת שולחן עבודתו, שמר הרב ארנק ובו חמש מאות כתרי זהב, סכום הגון זה היה שייך לאלמנות, יתומים וקשי יום אחרים שנתנו אימונם ברב, והפקידו בידו את כספם. הגניבה נתגלתה בליל בדיקת חמץ, כשהרב הפך את כל הבית בתורו אחרי פירורי חמץ כלשהם, בפתחו את המגירה, נדהם הרב לראות כי הארנק אינו במקומו, היתה זו חידה שרבי הערשלה לא ציפה אפילו לפתרה, הוא חשב על האומללים שהפקידו בידו את כספם, ולבו התמלא צער עליהם, אולם יותר מכל ציערה אותו המחשבה כי מישוהו מאנשי ביתו גנב את הכסף.

האדם היחידי שידע או עשוי היה לדעת כי הרבי מחזיק בבית סכום כסף גדול, היה משה אנשל, הרבי נתן בו אמנם אימון מלא, ולא היה מעלה בדעתו דבר כזה בקשר עם שמשו הנאמן, אולם אפשרות אחרת אינה קיימת, אין ספק חשב הרב כי משה אנשל רצה רק ללוות את הכסף, שהיה נחוץ לו כשהתחתן, והוא וודאי רוצה להחזיר אותו ברגע שתהיה לו אפשרות לכך בהגיעו למסקנה זו, החליט הרב לא לגלות לאיש את דבר הגניבה, ראשית לא רצה לעורר בהלה, ושנית לא רצה לתת מקום לניחושים מי הוא הגנב, הוא ידבר עם משה אנשל, יברר את המצב ואיש לא יידע על כך.

נאמן להחלטתו הזמין הרב בחול המועד כרכרה ונסע לשיאטן כדי לבקר אצל שמשו לשעבר. נסיעתו לא עוררה כל סקרנות בטשארטקוב, אולם משה אנשל התפלא עד מאד בראותו את רבו בחנותו הצנועה. כשנשארו בינם לבין עצמם סיפר הרבי למשה אנשל על מטרת בואו, הוא סיפר לו

על הארנק, שנעלם אולם הבטיחו חגיגית כי אין הוא חושב אותו לגנב ח"ו, אלא מתאר לעצמו כי הוא רצה את הכסף לזמן מה, אמנם גם זה נוגד את הדין, אולם לפעמים קשה לו לאדם לעמוד בנסיון, ואם הוא חוזר בתשובה ומיטיב את דרכו, הקב"ה סולח לו על כך. רבי הערשלה הבטיח לו כמו כן, כי הוא באופן אישי יסלח לו גם כן, וכי איש לא ידע על כל הפרשה, אילו היה זה הכסף הפרטי שלי הוסיף הרבי, לא הייתי עושה מאומה, אולם היות והכסף שייך לאלמנות ויתומים, שכל קיומם תלוי בסכום זה, לא נותרה לי ברירה אלא לבוא אליך.

בעוד הרב מדבר אליו, החזיר משה אנשל ונבהל עד שדמעות גדולות ולגו מעיניו. הרב חשב כי משה אנשל מתחרט על מעשיו, ואינו מנסה להכחיש אותם כלל, ואכן הלה לא אמר מלה להגנתו, הוא רק פתח את ארנקו והוריק אותו לעיני הרב, הוא מנה את הכסף ונתנו לרב, בבקשו את סליחתו לחכות קצת עד שילך ויביא את הסכום החסר. הוא חזר כעבור זמן קצר ואמר לרבי, כי לצערו הרב לא הצליח להשיג יותר מאשר מחצית הסכום, אולם הוא מבטיח לשלוח כסף מדי פעם ולסלק את החשבון ער תומו. הרב היה שבע רצון מהשתלשלות העניינים, תמיד האמין שמשו אנשל הנו נשמה טובה וישרה, אולם עתה הוא היה משוכנע בכך עוד יותר, מאושר היה כשחשב על היתומים והאלמנות שלא יסבלו עתה מכל נזק, והיה בטוח שמשו אנשל יקיים את הבטחתו. נאמן להבטחתו שלח משה אנשל מדי פעם סכומים קטנים על החשבון, עד שסילק את כל חמש מאות הכתרים. רבי הערשלה יכול היה עתה להסיר מלבו כל זכר מהתקרית הבלתי נעימה, אם הוא נזכר לפעמים בפרשה הרי זה רק כדי לשבח את יושרו וטוב לבו של יהודי פשוט כמשה אנשל, שבהתלהבות ממש איך לתקן משגה שעשה בשעה של נסיון שלא היה יכול לעמוד בו.

יום אחד כשהרב היה רכון על ספר ומעמיק בלימודו, הגיע לביתו שליח מיוחד ממפקד המשטרה שבעיר, השליח מסר לו כי ראש המשטרה מבקש סליחתו על ההפרעה, אולם עליו לראות את הרבי באופן דחוף מאד, והוא אף שלח כרכרה להביא אותו למשרדו. לרב לא היה אף מושג קלוש באיזה ענין רוצה מפקד המשטרה לראותו, אולם הוא שם מבטחו בשם יתברך ומיהר למפקדת המשטרה. ראש המשטרה קיבל את רבי הערשלה בסבר פנים יפות, ושאלו אם לא נעלם מביתו משהו בזמן האחרון. הרב השיב כי אם הכוונה לסכום כסף שכאילו נעלם מהבית, הרי הוא נמצא זה מזמן.

מפקד המשטרה התפלא מאד לשמע דברים אלה, וביקש מהרב לספר לו בדיוק את מהלך הדברים, אם תבטיח לי לא לעשות כלום לאדם נקי כפיים שתיקן את המשגה שעשה, אספר לך את כל הסיפור, אמר רבי הערשלה למפקד. ואחר שהלה הבטיח לו את הדבר, סיפר לו הרב את הסיפור המלא של הכסף שנעלם והחזר. אתם היהודים אנשים נפלאים אמר ראש המשטרה לרב המשתאה, מעולם לא שמעתי עוד כדבר הזה, ובאומרו זאת, הוא פתח מגירה הוציא מתוכה ארנק ושאל את הרבי המכיר כב' את הארנק הזה? עתה הגיע תורו של הרבי להתפלא, כי הארנק שהראה לו ראש המשטרה היה אותו הארנק שנעלם מביתו ובתוכו חמש מאות הכתרים. בראותו את השתוממותו של הרב, צלצל ראש המשטרה בפעמון וציווה, הכניסו אותם.

משל ונמשל

כל טובות העוה"ז מותנות בקיום התורה והמצוות

אדם הנהנה מהעולם הזה ואינו חפץ בקיום המצוות, הרי שהוא אוכל עולמו בחייו, ואף אם עשה מעשה מצוה זה או אחר, נחשב לו נדבר כניכוי שכרו.

משל למה הדבר דומה: לעשיר שהיתה לו בת כלילת המעלות, ואביה חיפש לו חתן מופלג בתורה ובמידות, אחר יגיעה מצא בחור בעל מעלות יחיד ומיוחד. אביו של הבחור גר בעיר רחוקה, שלח העשיר את מרכבתו ההדורה להביא את האב אל עירם, כדי לסיים את השידוך במזל טוב. כאשר הגיע אביו של החתן ונפגש עם אבי הכלה, נמלך בדעתו ומסיבה כלשהי לא הסכים לשידוך. ראה העשיר כי אבי החתן אינו מסכים לשידוך, החליט לשחד אותו בממון, ולחש על אזנו כי מלבד סכום הנדוניה שיתן בעין יפה לבני הזוג, בדעתו לתת עוד ארבע מאות זוז לאבי החתן. למרות ההצעה המפתה נשאר אבי החתן בסירובו ולא הסכים לשידוך. כאשר ראה אבי הכלה כי כן, פנה אל הבחור עצמו, ועד מהרה סיכמו שניהם על השידוך למזל טוב ללא הסכמת אבי החתן. לאחר חתימת שטר התנאים בא אבי החתן אל העשיר וביקש ארבע מאות זוז כפי שהובטח לו ענה העשיר: לא ולא! אמת כי הבטחתי לך סך זה, אולם רק כדי לזרז אותך להסכים לשידוך, אך עתה כבר נחתם השידוך למזל טוב ללא הסכמתך, ועכשיו מה לי ולך?

והנמשל: הקדוש ברוך הוא עשה כביכול שידוך עם בני ישראל, אלא שעיקר השידוך הוא עם הנפש החפצה בקיום המצוות. אמנם, הנפש עומדת ביד הגוף, וכל מצווה שתחפוץ לקיים, עליה לבקש תחילה את רשות הגוף שיתרצה ויסכים לדבר, הנפש צריכה את רצון הרגליים ללכת אל בית המדרש, ואת הסכמת הידיים ללבוש ציצית ולהניח תפילין וכדומה. על כן אם הגוף מסכים ברצון, מן הראוי לתת לו מעט שכר בעולם הזה על שהסכים לרצונותיה של הנפש. אולם אם הגוף אינו חפץ בכך, על פי דין ראוי לו שלא יינה מן העולם הזה כלל וכלל, אם אכן נהנה, ידע כי מכלה הוא את מעט שכרו השמור לו לעולם הבא.

(המגיד הק' מדובנא זיע"א)

כעבור רגע הוכנס לחדר כפרי מדובלל עם אשתו, שניהם עם אזיקים על ידיהם. האם כב' מכיר מי מהם? שאל ראש המשטרה את הרבי, חוששני שלא אוכל להכירם, השיב הרב בעודנו תמה על השתלשלות העניינים. אכן כנראה שכב' כל כך שקוע בספריו שלא שם לב לאישה הבאה לנקות את הבית, מילא, הם הודו באשמתם, אמר ראש המשטרה, ולאחר שציווה להוציא את השניים, סיפר לרב, אשה זו עבדה בנקיון בית הרבי לפני פסח, פעם אחת הודמן לה להיות לבדה בחדר, והיא ניצלה את שעת הכושר בזה שגנבה את הארנק עם הכסף, היא נתנה את הארנק לבעלה, ההוא חשש להשתמש בכסף תיכף ומיד, והטמין אותו בגורן.

אולם הוא היה שתיין, ושתיין הלא נשאר שתיין, הכפרי לא יכול היה להתגבר על יצרו שהסיתו להשתמש בכסף ולקנות בו טיפה מרה, הוא הלך איפוא לאוצר, לקח כתר אחד והלך לבית מרוח, וכשהמוזג שאלו מאין לו כתר זה, ענה לו הכפרי השיכור כי הוא מצא אותו. על מעשהו זה חזר הכפרי ביום השני וגם ביום השלישי, תשובותיו הסתומות על מציאת הכסף מדי יום עוררו את חשדו של בעל בית המרוח, שהתקשר עם המשטרה. הכפרי נעצר וכעבור זמן קצר הודה בגניבה, הארנק עם הכסף הוחזר מלבד אותם שלושה כתרים שהכפרי הספיק לשתות את תמורתם, יקח נא כב' את הארנק הן הוא שייך לו, אמר ראש המשטרה לרב, בעודו חוכך בדעתו כיצד זה יתכן כי היהודי משה אנשל לא רק שלא ניסה לטהר את עצמו מאשמת שווא, אלא אפילו שילם מכספו בעד גניבה שמישהו אחר ביצע אותה.

לבו של רבי הערשלה היה מלא עתה עד שכמעט ועלה על גדותיו, הוא לא איבד רגע ונסע אל משה אנשל, ר' משה אנשל סלח נא לי, התחנן לו הרבי, לאחר שהשיב לו שלום בדמעות בעיניו, מדוע לא אמרת לי שלא לקחת את הכסף? דרש עתה הרבי לדעת, משה אנשל סיפר לרבי כי סבלם של האלמנות והיתומים, וצער הגדול של הרב עצמו נגעו לליבו, אילו היה מכחיש את הגניבה והיה מציע את עזרתו, ברור שהרב לא היה מסכים לקרבן זה, כי לומר את האמת הוא נאלץ למשכן את כל אשר לו כדי להשיג את הכסף, הוא עשה זאת כי ידע שהרב לא יוכל להשיג את הכסף ממקור אחר. הרב חיבק את משה אנשל ובירכו בעשירות מופלגת, כדי שתמיד יהיה באפשרותו לעזור ליהודים נצרכים, הנה הכסף שהוצאת מכיסך בנדיבות כה רבה, אמר לו הרב, חזור לפרנקפורט עירך, שם תוכל להצליח במסחר יותר מאשר כאן, יהי ה' עמך ועם בניך עד סוף כל הדורות, בירכו הרב. ואכן התקיימה ברכתו של רבי הערשלה, משה אנשל רוטשילד הפך בפרנקפורט לאיש כספים מצליח, בנו מאיר אנשל עלה אף על אביו ונהיה הבנקאי החשוב ביותר בכל אירופה, חמשת בניו ישבו בבירות אירופיות שונות ועושרם כמו השפעתם עלו מדור לדור.

צין אדם לחברו

השתתפות אמיתית בצער הזולת

הרה"ק רבי עזרא עטייה זיע"א ראש ישיבת פורת יוסף, בנוסף לגדלותו העצומה בתורה ובקדושה ובעבודת ה', היתה חדורה אצלו אהבת ישראל אמיתית. אחת מבנותיו סיפרה, שפעם אחת באמצע הלילה אבא לא יכול היה להירדם, הסתובב במיטתו מצד אל צד ולא נרדם, ניכר היה כי הדאגה כרסמה בלבו, אמנם הוא לא רצה להטריח את אמא הרבנית, אך הרגיש שבלי זה לא תבוא תנומה לעפעפיו. "היכנסתי לשכנה וראי איך מרגיש הילד שלה, שהיה לו היום חום כל כך גבוה" ביקש מאשתו. הדאגה שלו לזולתו היתה בלתי רגילה, ההשתתפות בצרתם כאילו היא צרתו אפיינה אדם בלתי שגרתי, הוא גם ידע שאשתו הרבנית מתמצאת ברפואה עממית, ואם נחוץ הדבר כשתיכנס לשכנה, תשיא לה בוודאי עצה מועילה. הרבנית אכן יצאה לבית השכנה, ורק אחרי שובה מן השכנה לאחר ששמע כי לילד הוטב ברוך השם יכול היה ר' עזרא להירדם.

מרבית שלום בעולם

מסופר: פעם התכונן הרה"ק בעל ה"אמרי אמת" מגור זיע"א ללכת לביקור נימוסין אצל רב מפורסם, מתוך תקווה שזה יועיל להרבות שלום, אך מקרוביו ניסו למנוע בעדו ולהניאו ממחשבתו, בטענה שהדרך קשה היא, והרבי יצטרך ללכת הרבה בעפר. השיב להם הצדיק: למען

השלום מוכן אני ללכת בעפר אפילו עשר פעמים, ולא ויתר על הביקור, ובסופו אכן ראו שהביקור היה כדאי ומועיל מאד.

וכי לא ילדי ישראל המה?

סיפר רבי משה בלוי, נאמן ביתו של רבה של ירושלים עיה"ק ת"ו הרה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א: יצאתי פעם בלוויית רבינו מבית החולים שערי צדק בט"ו בשבט, ראיתי מרחוק תהלוכת תלמידי בית הספר הולכת ומתקרבת אלינו, בנים ובנות, נערים ונערות, עם דגל הציונים בראש כל קבוצה, ושירים עבריים בפיהם. הם צעדו בשורות של ארבעה כשהם ממלאים את רוחב הרחוב, והקהל נדחק בין המדרכות. חשבתי שמחזה זה יצער את רבינו הקדוש, וע"כ אמרתי לו, תהלוכת ילדי בתי הספר באה, אולי רוצה הרב לחזור אל בנין בית החולים? לא, היתה תשובתו, וכי לא ילדי ישראל המה? רבינו נשען על כתפי, וגם אנו ככל הקהל נדחקנו לצדי הרחוב, התהלוכה עוברת, קבוצות קבוצות כל בית ספר לעצמו, וקול השירה פולח את האוויר. אני מסתכל ברבינו, ורואה אותו ממלמל בשפתיו הקדושים, אני מטה את אוזני ושומע אותו אומר וחוזר ואומר, יוסף ה' עליכם, עליכם ועל בניכם, ברוכים אתם לה', יוסף ה' עליכם, עליכם, תוך שהוא מזיל דמעה ומתפלל, שיזכו כל אלה גם לפסוק הקודם, יברך יראי ה' הקטנים עם הגדולים, עד שכל התהלוכה עברה על פניו.

תלולא דצדקיא

שבת קודש כ"ז תשרי

הרה"ק רבי אהרן מזיטאמיר ב"ר מרדכי (תקע"ז) הרה"ק רבי אשר פערלוב מסטאלין (הסטאלינאי הזקן) ב"ר אהרן הגדול מקארלין תקפ"ז

יום ראשון כ"ז תשרי

רבינו יצחק הזקן בן רבינו שמואל (ר"י מבעלי התוספות)

רבי אלעזר רוקח ב"ר שמואל שמעלקא (מעשה רוקח - תק"ב)

רבי אריה לייב הכהן ב"ר יוסף (קצות החושן - תקע"ג)

יום שני כ"ח תשרי

הרה"ק רבי נחמן צבי מקאלמייא ב"ר יצחק (תק"צ)

יום שלישי כ"ט תשרי

שמעון הצדיק בן חוניו משיירי כנסת הגדולה הרה"ק רבי אברהם דוד מבוטשאטש ב"ר אשר אנשיל (דעת קדושים-תר"א) הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר חיים האגער (צמח צדיק - תרמ"ה)

יום רביעי ל' תשרי

הרה"ק רבי חיים ב"ר מקאסוב (תש"ג)

יום חמישי א' מרחשוון

רבינו יונה החסיד מגירונדי ב"ר אברהם (שערי תשובה)

הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר ברוך אב"ד לאנצוט (תלמיד החוזה - תקפ"ד)

הרה"ק רבי ישכר דוב בעריש מוואלברוו

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נטילאל הכהן רביטבין שליט"א
מחבר: "בם אני אודך" רפרסס יוסף הדרש" על המצוות.

שנים מקרא ואחד תרגום (ב')

א) גם תלמידי חכמים שעמלים בתורה כל השבוע, לא יוללו בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום. (אגרות משה או"ח ח"ה סימן ס"ז)
ב) אפשר לכתחילה לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בישיבה. (פרמ"ג במשב"ז או"ח סימן תר"צ ס"ק א')
ג) יקרא שנים מקרא ואחד תרגום בנחת בהבנה ובדקדוק, ולא לשם פריקת העול. (מגיד מישרים ישעיה סימן ס"ו)
ד) אם אפשר לו שלא להפסיק בשנים מקרא ואחד תרגום על שום דבר, טוב ויפה מאד, וזהו בין פרשה לפרשה, אבל באמצע הענין מן הדין אסור להפסיק, דאסור להפסיק מדברי תורה לדברי שיחה. (משנה ברורה סימן רפ"ה ס"ק ו', ובשער הציון שם ס"ק י"א)
ה) גם בלשון הקודש לא יפסיק באמצע שנים מקרא ואחד תרגום. (כף הדיים להגר"ח פלאגי סימן כ"ז סעיף ד')

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

מברכים חודש מרחשוון
המולד ליל רביעי שעה 12:54 בלילה
8 חלקים
ר"ח בימי רביעי וחמישי

עונג שבת

העלון שמחבר אותנו לשולחן השבת

שולחן שבת מרתק לילדיכם! מסרים חזקים, חידות מהפרשה, הלכות נוגעות לחיי היום יום, סיפורים מרתקים ודיונים מעוררי מחשבה - הכל בשפה של ילדים, ובלי צורך להכין מראש. העלון הזה יעזור לכם להפוך את שולחן השבת לחוויה משפחתית בלתי נשכחת! קריאה מהנה ושבת שלום!

2. אותנו ברא ה' ביום הרביעי,
כדי להבדיל בין היום ובין הלילה.
אחד מאתנו גדול,
והשני קטן ומושל יחד עם צבאו.
מי אנחנו?
(רמז: אנו נקבענו ברקיע השמים)
(תשובות בסוף הגליון)

1. אני מקום מיוחד במזרח, שה' נטע
בו גן.
שם הניח ה' את האדם הראשון
שיצר,
כדי שיעבד אותו וישמר עליו.
ארבעה נהרות גדולים יצאו ממני.
מה שם המקום?
רמז: ממנו גרש האדם לאחר החטא.

(מבוסס על פ' "תורת אביגדור" להגה"צ ר' אביגדור מילר זצ"ל)

"ויאמר אלקים: יהי אור, ויהי אור" (בראשית א, ג)
ילדים יקרים ואהובים!

האם חשבתם פעם מהו הדבר הכי חזק בבריאה שהשם ברא? אולי תאמרו שזו אבן גדולה, או אולי אריה ששואג ביער. אבל פרשת השבוע שלנו, פרשת בראשית, מגלה לנו סוד נפלא: הדבר החזק ביותר בעולם הוא... מילה טובה!

כשהקב"ה רצה לברוא את העולם היפה שלנו, הוא לא השתמש בפטיש או במסור. הוא השתמש במילים! הוא אמר "יהי אור", ומיד הופיע אור גדול ומאיר. הוא אמר "תדשא הארץ דשא", ומיד העולם התמלא בצמחים ירוקים ופרחים צבעוניים. כל מילה של ה' בנתה חתיכה מהעולם!

ומה איתנו, ילדים יקרים? גם לנו הקב"ה נתן מתנה אדירה - את כוח הדיבור. המילים שלנו הן כמו אבני בניין קסומות. במילה טובה אחת, אנחנו יכולים לבנות עולם של שלום של שמחה בלב של חבר. במחמאה קטנה, אנחנו יכולים לבנות לו ביטחון והרגשה טובה.

אספר לכם סיפור קטן על שני חברים טובים, משה וחיים.

משה ישב ליד הגמרא שלו, ובלבו צער. הסוגיה הייתה קשה, והוא הרגיש שהוא אף פעם לא יצליח להבין. הוא כבר עמד לסגור את הספר ולהתייאש.

בדיוק אז נכנס חיים לחדר. הוא ראה את פניו העצובות של משה. חיים היה יכול לומר הרבה דברים. הוא היה יכול לומר: "עזוב, זה קשה מדי", ובכך היה 'שובר' את רוחו של משה.

אבל חיים נזכר מה שלמד בפרשת בראשית. הוא נזכר שכמו שה' ברא עולם במילים, גם הוא יכול לבנות ולעזור עם המילים שלו.

הוא ניגש למשה, הניח יד על שכמו ואמר בחיוך: "משה, אני רואה שאתה מתאמץ כל כך! זה מראה כמה אתה אוהב את התורה. אני זוכר שגם לי היה קשה בהתחלה בסוגיה הזאת. בוא ננסה ללמוד אותה יחד, אני בטוח שעם הראש המצוין שלך נצליח!"

פניו של משה אורו. המילים החמות של חיים היו כמו קרן שמש שחדרה לעננים האפורים. הם ישבו יחד, למדו, ופתאום... הכל התבהר! משה הבין את הגמרא, והרגיש שמחה גדולה.

אתם רואים? חיים לא נתן למשה ממתק או צעצוע. הוא נתן לו מתנה יקרה הרבה יותר – הוא בנה לו את הביטחון מחדש עם מילים טובות. הוא השתמש ב'אבני הבניין' שלו כדי לבנות לחבר עולם של שמחה והצלחה בתורה.

בואו נלמד כולנו מהפרשה, ונשתמש בכוח האדיר שה' נתן לנו רק לדברים טובים. נבנה קשר טוב עם חברים, נבנה אהבת תורה, נבנה עולמות שלמים של טוב וחסד, והכל – במילים טובות ומתוקות מדבש.

הצעקה ששמעו אביי ורבא (מעשה אמיתי שהיה)

הדלת נפתחה בחריקה שקטה. איש עסקים נכבד, מהתורמים הגדולים של ישיבת מיר באמריקה, קיבל את פניו של ראש הישיבה הצעיר, שהיה בנו וממשיך דרכו של הגאון רבי שמואל בירנבוים זצ"ל. ראש הישיבה הצעיר בא לגייס כספים למען החזקת עולם התורה, משימה קשה ומלאת אחריות.

לאחר שיחה קצרה, רשם התורם סכום נאה על המחאה, אך לפני שנתן אותה, הביט בראש הישיבה במבט רציני ואמר: "כבוד הרב, לפני שאני מוסר את התרומה, אני חייב לספר לך משהו. אני חייב את כל חיי לאביך הגדול, ר' שמואל, זכר צדיק לברכה".

ראש הישיבה הנהן. הוא היה רגיל לשמוע סיפורי מופת על אביו.

"זה לא עוד סיפור", המשיך האיש, "לפני שנים רבות, אשתי בנערותה חלתה במחלה קשה, והרופאים כבר הרימו ידיים. חמותי, באמונתה התמימה, רצה לאביך והתחננה שיברך אותה. ואביך לא רק בירך... הוא הבטיח לה שהיא תתרפא, תתחתן ואף ייוולדו לה ילדים! וכך היה. בזכות אביך יש לי משפחה וחיים מאושרים".

בנו של רבי שמואל שמע את הדברים וחש אי-נוחות. הסיפור נשמע לו... מוזר. אביו הגדול היה ידוע בגאונותו העצומה בתורה ובהתמדתו הבלתי-נתפסת, אך הוא לא היה 'בעל מופתים' שמחלק הבטחות. הוא היה איש של הלכה, של גמרא, של היגיון צרוף. הוא הודה לתורם בחום ויצא מהמשרד כשהוא מהורהר.

"אמא", שאל את הרבנית באותו ערב, "שמעת פעם על הסיפור הזה, שאבא זצ"ל הבטיח לאיזו אישה רפואה וילדים?"

הרבנית חשבה לרגע. "הסיפור נשמע לי מוכר במעורפל", ענתה, "אבל איני זוכרת את הפרטים. אולי תשאל את ר' חיים, החברותא הוותיק של אבא? הם למדו יחד עשרות שנים, אולי הוא יידע".

ההצעה נראתה לבן. ר' חיים היה יהודי זקן ופיקח, שזכרונו היה חד וצלול כתמיד. למחרת, מצא ראש הישיבה את ר' חיים בבית המדרש, שקוע בסוגיה עמוקה. לאחר שהמתין בסבלנות, ניגש אליו ושאל אותו על הסיפור.

עיניו של ר' חיים נצצו. "אהה", אמר בקול רועד מהתרגשות, "בוודאי שאני זוכר. אני הייתי שם. אבל מה שסיפרו לך זה רק קצה הסיפור. האמת היתה גדולה ועצומה הרבה יותר". הוא סימן לראש הישיבה הצעיר לשבת, ופתח בסיפור שיגלה לו מי היה אביו באמת.

"זה היה לפני שנים רבות", החל ר' חיים, "כאשר אחיו הצעיר של אביך, ר' לייב, נפטר בפתאומיות. אביך ישב 'שבעה'. אבל איזה מין 'שבעה' הייתה זו... כולנו יודעים כמה גדולה מצוות נוחם אבליים, אבל מי יכול לנחם אהבת תורה כמו זו של אביך? בכל רגע שישב שם, מוקף במנחמים, יכולת לראות את הכאב על פניו – לא רק כאב על אחיו, אלא כאב עמוק וצורב על ביטול התורה. הוא הרגיש כל דקה חולפת כנצח, כמו דג שנזרק מהמים אל החול הלוהט. הוא היה יושב באי-נוחות, מביט בשעון, ממלמל... ידענו שנפשו פשוט נכספת לגמרא שלו".

"אני זוכר", המשיך ר' חיים, "ביום השישי ל'שבעה', ישבנו אצלו שנינו, אני ועוד חברותא. אביך כבר לא היה יכול לשאת את זה. הוא נאנח ואמר לנו: 'אני מרגיש שאני עומד לאבד את כל מה שלמדתי. המוח שלי ריק'. כל כך כאב לו שהוא לא יכול לפתוח את הגמרא.

"למחרת בבוקר, היום השביעי, קמנו מוקדם להתפלל ותיקין. מיד אחרי התפילה, עוד לפני שהספקנו אפילו לומר מילה, אביך כבר קם ממקומו, מוכן לצאת במהירות הבזק אל הישיבה, אל הגמרא האהובה שלו. אבל אז... זה קרה".

"בדלת עמדה אישה, כולה סערת רגשות", תיאר ר' חיים, "היא לא הפסיקה לבכות. 'ראביי!' היא צעקה, 'הבת היחידה שלי גוססת בבית החולים! הרופאים אומרים שאין מה לעשות! אני מתחננת, תבואו לברך אותה!'

אביך עצר, והבעה של כאב עצום עלתה על פניו. הוא רצה ללכת, לרוץ, לעוף אל בית המדרש. אבל יהודייה בצרה עמדה לפניו. הוא נאבק עם עצמו. 'ה' יעזור', הוא אמר לה בשקט, 'שתהיה לה רפואה שלמה. אזכיר אותה בתפילה'.

אבל האישה לא הרפתה. היא התחננה: 'לא, הראביי חייב להבטיח לי! תבטיחו לי שהיא תחיה!'

אביך ניסה להשתחרר. 'אני לא יכול להבטיח דבר כזה!' הוא אמר, וקולו נשבר. 'תני לי ללכת, אני חייב ללמוד!'

"כאן הגיע הרגע המפתיע", אמר ר' חיים ובנו של רבי שמואל רכן קדימה, מרותק.

"האישה פשוט לא ויתרה. היא בכתה וצעקה, ואביך ראה שכל רגע שעובר, הגמרא שלו מתרחקת ממנו עוד יותר. פתאום, הוא עצר. הוא הסתכל עליה במבט שכמעט לא היה מהעולם הזה, ואמר בקול תקיף: 'בסדר גמור! אני מבטיח! הבת שלך תהיה בריאה! היא תתחתן! יהיו לה ילדים! עכשיו, תני לי ללכת ללמוד!'

האישה נדהמה, הודתה לו ויצאה בריצה. ואביך? הוא אפילו לא חיכה. הוא הסתובב ורץ החוצה, לכיוון הישיבה, כאילו חייו תלויים בזה. אנו נשארו המומים בחדר".

"אבל זה לא הסוף", לחש ר' חיים, "רצנו אחריו לישיבה. הוא הגיע לבית המדרש, הניח את הגמרא על הסטנדר, אבל לא פתח אותה. הוא עמד שם רועד כולו. ואז הוא הרים את עינו לשמיים ופשוט החל לצעוק. לא תפילה שקטה, לא בכי חרישי. צעקה של ממש!

'אביי ורבא!' הוא קרא, וכל בית המדרש השתתק. 'אתם הידידים הכי טובים שלי בעולם! שבעה ימים לא יכולתי לדבר אתכם! לא יכולתי ללמוד את דברי התורה שלכם! כל כך רציתי לחזור אליכם! אבל אישה מסכנה עמדה בדרכי. לא הייתה לי ברירה! הייתי חייב להבטיח לה, כדי שאוכל לחזור אליכם, לחזור ללמוד!'

"ואז קולו הפך לתחנונים", המשיך ר' חיים ודמעות זלגו על לחייו, 'אביי ורבא, אני מבקש מכם! תעלו לפני כיסא הכבוד, תתחננו לפני ריבונו של עולם שלא יצא חילול ה' על ידי! שההבטחה שהבטחתי תתקיים! תעשו את זה למעני, למען כבוד התורה!'

כך עמד והתפלל דקות ארוכות. ואז, נשם נשימה עמוקה, התיישב, פתח את הגמרא, ואור גדול נגה על פניו. הוא חזר הביתה".

בנו של רבי שמואל ישב המום, ללא מילים. הוא הבין. זו לא הייתה הבטחה של 'בעל מופתים'. זו הייתה זעקה של תלמיד חכם, שאהבת התורה שלו בערה בו בעוצמה כה אדירה, עד שהיה מוכן לעשות הכל כדי לחזור אליה. הוא הבין שאביו לא ראה בעצמו את מקור הכוח, אלא הוא סמך על כוחה של התורה ועל זכותם של האמוראים הקדושים, שהיו כמו חבריו הטובים והאמיניים. הוא הבין שגדלותו של אביו לא הייתה בכך שעשה מופתים, אלא בכך שכל חייו היו מסירות נפש אחת גדולה לתורה הקדושה.

ומכאן נלמד, ילדים יקרים, מהי אהבת תורה אמיתית. לא רק ללמוד, אלא להרגיש שהחיים אינם בלי הגמרא, שהידידים הכי טובים שלנו הם התנאים והאמוראים. וכשאדם מוסר את נפשו כך על התורה, הקדוש ברוך הוא שומע את תפילתו ומסייע בידו, כי "יגעת ומצאת - תאמין".

ספר שופטים - המשך (פרק ד)

דבורה הנביאה וישועת ה' הגדולה

ילדים יקרים, לאחר שנפטר אהוד בן גרא, שוב, עשו בני ישראל את הרע בעיני ה', לצערנו. וכהרגלם של הדברים, כאשר מתרחקים מה', מאבדים את השמירה המיוחדת שלו. הקב"ה מסר אותם בידי יבין מלך כנען, שהיה מלך רשע וחזק. למלך

הזה היה שר צבא אכזר מאוד ושמו סיסרא. לסיסרא היו תשע מאות רכבי ברזל! זה היה צבא שנראה חזק ובלתי מנוצח, והוא לחץ והציק לבני ישראל במשך עשרים שנה ארוכות. בעשרים השנים האלו, בני ישראל סבלו מאוד, עד שהם הבינו את טעותם וזעקו אל ה' מתוך ליבם השבור, שיציל אותם.

וה' הטוב והרחמן שמע את תפילתם. באותה תקופה, הייתה בישראל אישה צדיקה וחכמה מאוד, ושמה דבורה. היא הייתה נביאה, מקבלת דברי נבואה מהשם. היא הייתה יושבת תחת עץ תמר, ובני ישראל היו עולים אליה לשמוע את דבר ה' ולבקש ממנה עצה טובה והדרכה.

יום אחד, שלחה דבורה וקראה לאיש חשוב משבט נפתלי, ששמו ברק בן אבינועם. היא אמרה לו: "ה' ציווה עליך! קח עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבולון, ולך להר תבור. וה' יביא לשם את סיסרא ואת כל צבאו החזק, וה' ימסור אותו בידך!".

ברק בן אבינועם היה איש עניו וירא שמים. הוא הבין שההצלחה לא תבוא מכוחו, אלא רק בסייעתא דשמיא. לכן, הוא רצה שדבורה הנביאה, עם כל קדושתה, תבוא איתו, כדי שהזכות שלה תעמוד להם, וכדי שכולם יראו שהישועה היא מה'. הוא אמר לה: "אם-תלכי עמי, וְהִלַכְתִּי; וְאִם-לֹא תֵלְכִי עִמִּי, לֹא אֵלָךְ".

דבורה הסכימה, אך אמרה לו שכיוון שכך, התפארת על הניצחון לא תהיה שלו, כי ה' ימסור את סיסרא ביד אישה.

ברק אסף את האנשים, ודבורה עלתה עמו. כאשר שמע סיסרא שברק ובני ישראל נמצאים על הר תבור, הוא אסף את כל תשע מאות רכבי הברזל שלו ואת כל צבאו, ובא בביטחון גדול אל נחל קישון. הוא היה בטוח שבכוחו הגדול ינצח בקלות.

אך אז, ברגע האמת, קרה נס גדול מהשמיים! "וַיִּהְיֶה ה' אֶת-סִיסְרָא וְאֶת-כָּל-הָרֶכֶב וְאֶת-כָּל-הַמִּחְנֶה". הקב"ה יצר מהומה גדולה במחנה של סיסרא. הגשם ירד, האדמה הפכה לבוץ, ורכבי הברזל הכבדים שקעו ולא יכלו לזוז. נחל קישון עלה על גדותיו וסחף את החיילים הרשעים. פתאום כל הכוח הגדול שלהם לא היה שווה כלום מול כוחו של ה'!

סיסרא ירד ממרכבתו וברח ברגליו, מבולבל ומפוחד. כל צבאו הובס, ולא נשאר מהם עד חייל אחד.

הוא רץ ומצא אוהל של אישה בשם יעל, אשת חבר הקיני. הוא חשב שימצא שם מחסה, אך יעל, כאישה צדיקה, הבינה שה' שלח אליה את הרשע הזה כדי שהיא תסובב את מיתתו וכך הישועה תהיה שלמה. בחכמה ובאמונה גדולה בה', היא הביאה למפלתו של סיסרא, ובכך קיימה את נבואתה של דבורה.

וכך, ביום ההוא, הכניע ה' את יבין מלך כנען, ובני ישראל נושעו תשועה גדולה. הם ראו במו עיניהם ששום כוח בעולם, אפילו לא רכבי ברזל חזקים ומאיימים, לא יכול לעמוד מול רצונו של ה'. הם למדו שעל ידי תפילה, תשובה ואמונה, אפשר לזכות לישועות גדולות ונפלאות, והכל בזכות חסדו וטובו של אבינו שבשמיים.

חינוך למצוות ציצית

זו מצווה גדולה מאוד לחנך את הילדים הקטנים ללבוש ציצית. אבא צריך לקנות לבנו טלית קטן (ציצית) כבר מגיל צעיר, כדי שיתרגל למצווה החשובה הזו, וילמד אותו איך לברך ולהתעטף כהלכה. יש דעות מתי בדיוק מתחילים (מגיל 6, 7 או 9), אבל המנהג הוא להלביש ציצית לקטן כבר כשהוא יודע לדבר, ולפחות מגיל שלוש (מג"א טז; כה"ח יז י; שע"ת יז ד).

* **דוגמא מעשית:** יוסי הקטן חגג יום הולדתו של גיל שלוש, ועשו לו חלאקה. באותה הזדמנות, אבא קנה לו ציצית חדשה ויפה, ולימד אותו בהתרגשות את ברכת "על מצוות ציצית".

גודל הטלית

כדי לקיים מצוות ציצית בטלית קטן, היא צריכה להיות מספיק גדולה כדי שהילד יוכל לכסות בה את ראשו ורוב גופו. אבל, כיוון שאנו רוצים לחנך את הילדים למצווה, מותר להרגיל אותם לברך גם על טלית קטן שאין בה את השיעור המדויק (שבט הלוי ח"ג, ו; הוראת הגריש"א).

* **דוגמא מעשית:** יצחקי קיבל ציצית חדשה, אבל היא קצת קטנה עליו. למרות זאת, אבא שלו מסביר לו שבגיל חינוך העיקר הוא להתרגל למצווה ולקיום הברכה.

* **שאלה:** אמא קנתה ליעקב ציצית והיא לא בדיוק מכסה את רוב גופו. האם יעקב יכול לברך עליה בבוקר?

* **תשובה:** כן, מדין חינוך, אפשר להרגילו לברך גם על טלית שאין בה שיעור מדויק.

יש לשים לב שהציציות של הילדים יהיו כשרות. כלומר, שיהיו שמונה חוטים בכל פינה של הבגד, ושאף חוט לא יהיה קרוע. אין לתת לילדים ללבוש ציצית פסולה, כי כך הם לא מקיימים את המצווה.

הטלת ציציות (קשירת החוטים)

לכתחילה, ילד קטן לא יקשור בעצמו את חוטי הציצית בבגד של אדם גדול. אם ילד קשר ציצית לבדו, בלי שמבוגר השגיח עליו, אי אפשר לברך על הטלית הזו. אבל, אם אדם גדול עומד לידו, מסביר לו ומדריך אותו איך לקשור נכון, ומלמד אותו לעשות בשביל מצוות ציצית, הציצית תהיה כשרה בדיעבד (מ"ב יד, ד; כה"ח שם, ד).

פִּסְאָ דְּהֶבְא (כיס הזהב)

הָוָה עוֹבְדָא בִּינוּקָא חַד
דְּשִׁמְיָה יוֹחָנָן, דְּהָוָה יְתִיב
וְגִרְסָא בְּבִי מְדֻרְשָׁא כָּל יוֹמָא.
(היה מעשה בילד אחד
ששמו יוחנן, שהיה יושב
ולומד בבית המדרש כל
יום).

ההוא יְנוּקָא הָוָה מִבֵּיתָא
דְּעַנְיָי, וְלֹא הָוָה לְהוֹן פְּתָא דְּשַׁחְרִית לְמִיכָל.
(אותו ילד היה מבית עניים, ולא הייתה להם פת
של שחרית לאכול).

יוֹמָא חַד, כַּד הָוָה אֶזְל מִבֵּי רַבִּיָּה לְבִיתָהּ, חָזָא מִיַּדִּי
דְּמַבְרִיק בְּצִדָא דְּאוּרְחָא.

(יום אחד, כאשר הלך מבית רבו לביתה, ראה משהו
שמבריק בצד הדרך).

קָרִיב לְגַבִּיָּה וְאֶשְׁכַּח פִּסְאָ דְּנִיחָא בְּאַרְעָא, וּמְלֵא
דִּינָרֵי דְּהֶבְאָ.

(התקרב אליו ומצא כיס שמונח על הארץ, ומלא
בדינרי זהב).

לְבִיָּה נִקַּף לִיה בְּחֻדְוָה רַבָּתָא, דְּהָא הֶשְׁתָּא יָכִיל לְזַבֵּן
פְּתָא וּבִשְׂרָא לְאַמִּיָּה וּלְאַבּוּהִי.

(לבו דפק בו בשמחה גדולה, שהרי עכשיו יוכל
לקנות לחם ובשר לאמו ולאביו).

מִיַּד אָמַר לִיה יִצְרִיָּה בִּישָׂא: "שְׁקוּל הָאִי מְמוֹנָא
לְנַפְשָׁךְ! דְּהָא לִית מָאן דְּחָזִי לָךְ".

(מיד אמר לו יצרו הרע: "קח את הממון הזה
לעצמך! שהרי אין מי שרואה אותך").

אָבֵל יוֹחָנָן, דְּהָוָה דָּחִיל מִן שְׁמִיָּא, אֲדַכְּרָא מֵאִי דְּכָתִיב
בְּאוּרִיָּתָא קְדִישָׁתָא עַל גְּזֵלָא וְאַבְדָּתָא.

(אבל יוחנן, שהיה ירא שמיים, נזכר במה שכתוב
בתורה הקדושה על גזל ואבידה).

לֹא שְׁהִי רַגַע, וְרֵהַט בְּבִהִילוּתָא לְגַבִּי רַבִּיָּה, הֵהוּא
סָבָא קְדִישָׁא וְחִכְמָא.

(לא שהה רגע, ורץ בבהילות אל רביו, אותו זקן
קדוש וחכם).

אֶשְׁתַּעֲי לִיה לְרַבִּיָּה כָּל הֵהוּא עוֹבְדָא. נִהַר אֲנַפּוּהִי
דְּרַבִּיָּה וְאָמַר לִיה: "יֵאוּת עֲבַדְתָּ, בְּרִי".

(סיפר לו לרבו את כל אותו המעשה. האירו פניו
של רביו ואמר לו: "יפה עשית, בני").

"דְּהָא מְצוֹת הַשְּׁבִת אֲבִידָה רַבָּתָא הִיא בְּשִׁמְיָא".

(שהרי מצוות השבת אבידה גדולה היא למעלה).

"הֶשְׁתָּא, זֵיל וְאַכְרִז בְּשׁוּקָא דְּמֶתָא, דְּמָאן דְּאַבְדַּ
מְמוֹנָא יִיתִי וְיִתֵּן סִימְנִין וְיִשְׁקְלִיָּה".

(עכשיו, לך והכרז בשוק של העיר, שמי שאיבד
ממון יבוא וייתן סימנים ויטול אותו).

אֶזְל יוֹחָנָן וְעֵבַד כְּמְצוֹת רַבִּיָּה. קָם בְּאַמְצְעִיתָא
דְּשׁוּקָא וְקָרָא בְּקֵלָא רַבָּתָא.

(הלך יוחנן ועשה כמצוות רבו. עמד באמצע השוק
וקרא בקול רם).

לְבִתֵּר שְׁעָתָא קְלִילָתָא, אֶתָּא גִבְרָא חַד עֵתִירָא
וְנִכְבַּד, וּפְרָצוּפִיָּה מְלֵא דְּאָגָה.

(לאחר שעה קלה, בא איש אחד עשיר ומכובד,
ופניו מלאות דאגה).

שְׂאִיל לִיָּה יוֹחָנָן: "גִּבְרָא יְקִירָא, מֵאִי סִימְנָא הָוָה
בְּכִיסָא דְּאַבְדָּתָּ?"

(שאל אותו יוחנן: "גברא יקירא, מאי סימנא הָוָה
בְּכִיסָא דְּאַבְדָּתָּ?")

פְּרִישׁ לִיָּה גִבְרָא אֶת צִבְעֵי הַכִּיס, וּמִנְּנִין הַדִּינָרִין,
וְחוּטָא דְּקִשְׁרִיא עֲלוּהִי בְּדִיּוּקָא.

(פירש לו האיש את צבע הכיס, ומספר הדינרים,
והחוט שהיה קשור עליו בדיוקנות).

אוֹתִיב לִיָּה יוֹחָנָן אֲבִידָתָא. חָדִי הֵהוּא גִבְרָא טוֹבָא,
וְנִשְׁקִיָּה לְיוֹחָנָן עַל רִישָׁהּ.

(החזיר לו יוחנן את האבידה. שמח אותו האיש
מאוד, ונישק את יוחנן על ראשו).

אָמַר לִיָּה: "דְּחִלְתָּךְ מִן שְׁמִיָּא וּמַעֲשִׂיךְ הַטּוֹבִים
יְקִירִין מִכוּלֵּי דְּהֶבְא דְּעֵלְמָא".

("יראתך מהשמים ומעשיך הטובים יקרים מכל
הזהב שבעולם").

לֹא זֹו בְּלָבַד שֶׁשְׁקֵל הַגִּבְרָא כִּיסִּיָּה, אֲלֵא יֵהָב לִיָּה
לְיוֹחָנָן שְׂכָר נָאָה וְגָדוֹל.

(לא זו בלבד שנטל האיש את כיסו, אלא נתן לו
ליוחנן שכר נאה וגדול).

וּמֵהֵהוּא יוֹמָא וּלְהֵלֶן, פְּרָנְסַת הוּרִי דִּיּוֹחָנָן הָוָה

בְּרוּחַ, וַיּוֹחֲנֵן עָלָהּ וַגְּדַל בְּתוֹרָה וּבִירָאת שְׁמַיִם.
(מאותו יום והלאה, פרנסת הוריו של יוחנן הייתה ברוח, ויוחנן עלה וגדל בתורה וביראת שמיים).

מוסר השכל:

מִפָּאן נִלְמַד, דְּכָל מֵאן דְּכָפִי לִיצְרִיָּה וּמִקְיִים מִצְוָה
כְּתוּבָה, זֹכֶה לְרֵאוֹת סִיעֵתָא דְשִׁמְיָא. וְקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, דְּאִיהוּ אֲב הֶרְחֵמֵן, שְׂדֵר לִיה בְּרָכָאן

וְהַצְלָחָן בְּכָל דְּרָכוֹהִי, בְּהֵאִי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.
(מכאן נלמד, שכל מי שכופה את יצרו ומקיים מצווה כתיקונה, זוכה לראות סייעתא דשמיא. והקדוש ברוך הוא, שהוא אב הרחמן, שולח לו ברכה והצלחה בכל דרכיו, בעולם הזה ובעולם הבא).

(האבא פותח את הדיון):

אבא: ילדיי היקרים, השבת אנחנו עומדים בפתחו של תחילת "זמן חורף". זהו לא סתם עוד זמן, יש לו ייחודיות וחשיבות מיוחדת. בואו ננסה לחשוב יחד, מה כל כך מיוחד בזמן חורף?

(אפשרות לתשובה מהילדים: הוא ארוך יותר, יש פחות חופשים, לומדים יותר ברצינות).

אבא: יפה מאוד! נגעתם בנקודה המרכזית – הרציפות. זמן חורף הוא זמן ארוך ומתמשך, כמעט ללא הפסקות גדולות, חוץ מחנוכה ופורים. יש למישהו רעיון למה הרציפות הזו כל כך חשובה בלימוד התורה?

דוגמא: תארו לעצמכם שאני רוצה להרתיח מים בקומקום. אני מדליק את האש לדקה, ואז מכבה אותה לחמש דקות. אחר כך שוב מדליק לדקה, ושוב מכבה. מה יקרה למים? הם ירתחו פעם?

(תשובה: ודאי שלא! כל פעם שהאש כבויה, המים מתקררים חזרה).

אבא: בדיוק! זהו משל נפלא ללימוד התורה. כדי ש"הראש ירתח" בסוגיה, כדי שנבין אותה לעומק, כדי שנתחבר לאור של התורה, אנחנו צריכים אש רציפה של לימוד והתמדה. אם כל פעם עוצרים להפסקה ארוכה, ה"מים" מתקררים, ושוב צריך להתחיל מההתחלה. זמן חורף נותן לנו את ההזדמנות הנפלאה הזו ללמוד ברצף, להעמיק, ו"להרתיח" את המוח בחום התורה הקדושה.

נידון: אם כן, הדבר החשוב ביותר בזמן חורף הוא ההתמדה. אבל איך אנחנו, כל אחד מאיתנו, יכולים לשמור על ההתמדה הזו? מהם ה"מכשולים" הקטנים שיכולים "לכבות לנו את האש" באמצע?

(אפשרויות לתשובה: איחורים בבוקר, להתעסק בדברים אחרים בזמן הלימוד, שיחות בטלות...).

אבא: מצוין. כל דקה של איחור, כל שיחה קטנה שלא קשורה ללימוד באמצע הלימוד – זה כמו לכבות את האש לרגע. זה מפריע לרצף. לכן, העבודה שלנו בזמן חורף היא "שמירת הזמנים". להגיע בזמן, להתחיל ללמוד מיד, ולנצל כל רגע ורגע. כל דקה כזו מצטרפת לחברתה, ושומרת על "הקומקום" חם ורותח. זו ההזדמנות שלנו להתעלות ולהגיע להישגים גדולים בתורה. שנזכה כולנו לנצל את הזמן היקר הזה כראוי, מתוך שמחה ואהבת התורה.

העלון יוצא לאור על ידי כולל "רצופות" - לאברכים הלומדים בהתמדה וברציפות, בנשיאות הגאון הגדול ר' דוד כהן שליט"א ראש ישיבת חברון. לתרומות הארות ותגובות: 7163036@GMAIL.COM. להשגת העלון: בדוא"ל ה"ל. **פקס:** ניתן לקבל את העלון בפקס, יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 3036. **כמו כן,** ניתן להשיג בעמדות קול הלשון, להקיש לפי הסדר הבא: שפה בשפה עברית < לתנ"ך פרשה ומועדים < עלונים-גליונות שבועיים בפרשת השבוע < גליון עונג שבת. תשובות לחידות: 1. עדן. 2. השמש והירח.

משבץ עיתון לילדי ישראל

דבר התורה שלי לשלחן השבת

מחלקת

האם יש סדר עדיפות לאיברי הגוף כשמתרחץ או כשמתלבש?

תשובה: כשמתלבש או מתרחץ, נכון שיקדים את ראשו, כי הראש מלך על כל האיברים, ואחר כך יקדים את ימין (שכן ראינו בכמה מקומות בתורה שימין חשובה). אבל בהורדת הבגדים והנעליים יתחיל קודם משמאל כיוון שזה הכבוד של הימין, וכן לא ילבש בגד הפוך, גם בגדים פנימיים, כיוון שגורם לשכחה. והנעליים ינעל תחילה ימין, ואחר כך שמאל, ויקשור שמאל ואחר כך ימין. וגם בהתרת השרוכים נכון להקדים של שמאל ואחר כך ימין.

איטיר יד (שמאל) דינו ככל אדם בנעילת הנעליים. ולענין קשירת השרוכים יש דעות שיקשור כמו כולם (שמאל ואו ימין), ויש אומרים שיקשור קודם ימין ואחר כך שמאל.

החולץ מנעליו כדי לעשות מצווה (לנקות לכבוד שבת או לנעול נעלי שבת), יחלוץ קודם את נעל ימין, כיון שעושה כן לצורך מצווה. אומנם בערב יום כיפור ותשעה באב יחלוץ קודם של שמאל.

(ילקוט יוסף ח"א סימן ב הלכה ג-ו)

בין כמה מהמתפללים בבית הכנסת שבו רבנו התפלל. והוא, שלא היה לכל לסבל פרוד ומחלקת, חפש זמנית מקום אחר להתפלל בו עד יעבר ויעם.

באותה תקופה נפתח ב'שערי חסד' בית מדרש קטן בביתו של רבי יצחק חיים ארלר, יהודי יקר מיוצאי גרמניה, בית כנסת שיעד בעקרו ליוצאי גרמניה. רבנו, ששמע על פתיחת בית הכנסת, החטרף למתפלליו, כאמור, עד יעבר ויעם.

מתפללי המנין התפעלו מרבנו ובקשתו שישאיר למסר במנינהם שעה, וסופו של דבר היה שבזכות הכרונות אתו והצדקות הרבה אליו ולתורתו,

הוא נלקח לראשות ישיבת 'קול תורה'. חשבון פשוט מצלה שאם לא היה בורח ממחלקת, הם לא היו מפירים אותו ומצריצים אותו כל כך, שהיה צריך אברך צעיר, ומדת השלום היתה אפוא השושבין שהביאתו להיות מגדולי מוסרי התורה ומעמדי תלמידי החכמים שבדור.

(אזן ישראל)

"ויאמר אליהם יהי רקיע בתוך המים והיה מבדיל בין מים למים" (בראשית א, 1).

למה לא כתוב ביום השני "כי טוב"?

רבי חנינא אומר: מפני שבו נבראת המחלקת (החלק בין מים עליונים למים תחתונים), שנקמר "ויהי מבדיל בין מים למים".

אמר רבי טביומי: אם חלקה שנוצרה בשביל תקון העולם לא נאמר בה "כי טוב", מחלקת שמחריבה את העולם על אחת כמה וכמה (בראשית רבה ד, 1).

(לד שלחן שבת).

ומספר על מעלת השלום שיש אומרים שכל הסבה שרבי שלמה ולקמן ארבעה וצ"ל הזמן לכהן בראשות ישיבת 'קול תורה', שבה ראה את מרכו פצלתו בתינו, התגלגלה בזכות מנוסתו של רבנו ממחלקת.

וכך הם ספרו: בתקופה מסוימת בסביבות שנת תש"ח התעוררה מחלקת מסוימת בשערי חסד, והדבר בא לידי בטוי בנכוחים ונחוכים

בראשית - נח - לך לך

וירא - חיי שרה

הולדות - יוצא - וישלח

וישב - מתי - ויהי ערב ויהי קור

להצטרפות למדורי ילדים אלו (שו"ת גדול הדור וממנה של שבת) פנו למייל: v073224999@gmail.com

זמירות לשבת

שמע בני מוסר אביו, ואף תטוש תורת אביו, תתנהג תמיד לדבר כל דבריו בנחת, ללא אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הכעס, שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם: וכאשר תנצל מן הכעס, תעלה על לבך מדת השנאה, שהיא מדה מכל המדות הטובות למען תצליח בכל דרכיך ותזכה לעולם הבא:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחר בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם: ה' לא נבה לבי ולא רמו עיני ולא הִכתי בגרלות ובנפלאות מסוני: אם לא שויתי ודומתי נפשי בגמול עלי אמו בגמול עלי נפשי:

שבחי ורושם, את-ה', הללי א-ליתך ציון. כי-חוק, בריחי שעריך, ברוך בריך בקרבך: וזכני לעד בני ובני בנים חכמים ונבונים. אוהבי ה'. יראי א-להים. אנשי אמת. זרע קדש בה' דברים. ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא:

אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, ונעזר כל אחד את חברו בדרך תישר והרצוי לפניה, ואף יעלה בלבנו שום שנאה מאחר על חברו הליכה... ותחנך אותנו באהבה אף בדרך כאשר נלוי ונדוע לפניה שיהא הכל נחת רוח אף... אמן כן יהי רצון: התנערי מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך עמי, על יד כן ישי בית הללמי, קרבה אל נפשי נאלה. באי בשלום עשרת בעלה, גם בשמחה ובצחילה, תוך אמוני עם סגלה, בואי כלם בואי בלה:

אנא בבת, גדולת ימיך, תתיר צרותי: קבל רצתי, עמך. שגבתי, שחרתי נורא: נא נבור, דורשי יחודך, כבבתי שמרם: פרסם טהרם, רחמי דקדקך, תמיד נמלם: חסן קדוש, כרב טובך, נהל ערתי: יחיד זאת, לעמך פתח, זכרי קדשך: שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, וידע תעלימות:

לעילוי נשמת
דוד אברגיל בן עזיזה ז"ל
נינש חנה
בת שרה ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אורה שאנר
בת ניסים מלמד ע"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מארי שלמה
בן מארי סעיד
שאנר זצ"ל
תנצב"ה

בזשלי מאידים

הגביר של העיר

שירים חסידים

ביותר, מה אהבתי תורתך
כל היום היא שיתח.
אתה בחרתנו מכל העמים
אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל חלשונות
וקדשתנו במצוותיך וקדשתנו
מלכנו לעבודתך ושקד חסיד
ותקדוש עלינו קראת.
אתה תקום תרחם ציון
כי עת לחננה
כי בא מועד.

אשר ברא ששון ושמחה
תתן וכלה. גילת רגת דיוצא
ותדוה אהבה ואהבה ושלום
ורעות.
אשרי העם ששכח לו, אשרי
העם שה' אלקיו.
אשרי מי שגדל בתורה
ועמלו בתורה, ועושה נחת
רוח ליוצרו.
אשריכם תלמידי חכמים
שדברי תורה תביבים עליכם

אמר רבי עקיבא, אשריכם
ישראל, לפני מי אתם
מסתרין ומי מסתר אתכם,
אביכם שבשמים, ואומר
"מקנה ישראל ה'", מה מקנה
מסתר את השמים, אף
הקדוש ברוך הוא מסתר את
ישראל.
אנא עבדא דקדשא בריך
הוא.
אין אשר תמיד עיני ה'
א- להודך בה, מראשית השנה
ועד אחרית שנה.

אין באלקינו אין בארוננו,
אין במלכנו, אין כמושיענו.
אין שום ואוש.
איש את רעהו ועזרו ולאחיו
יאמר חזק, חזק חזק ונתחזק.
אל תירא ישראל.
אלה המדה לבי,
חוסה נא ואל תתעלם.
א- לי אתה ואורך אלקי
ארומם.
אם אין אני לי, מי לי, וכשאני
לעצמי, מה אני, ואם לא
עשיו, אימתי.

אבינו מלכנו, פתח שערי
שמים לתפלתנו.
אהללה אלקי ואשמחה בו,
ואשימה תקותי בו. אהודנו
בסוד עם קרובו, אלקי צורי
אחסה בו.
אור דע לצדיק וליושרי לב
שמחה.
אחת שאלתי מאת ה'
אותה אבקש, שבתי בבית ה'
כל ימי חיי, לחוות בנעם ה'
ולבקר בחיבולו.
איהו טוב ה'.

לעילוי נשמת
אסתר סטמק
בת כרמלה ז"ל
ששון סטמק
בן אליזבת ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
צמריר מגידש ז"ל
בן עליה ה"ו
נלבע י"ד ניסן ה'תשע"ח
תנצב"ה

משכן שילה

תקציר: חייקל מסתובב בשוק ומנסה לרכוש מעט מזון במספר הפירותיות אותן הרויח באותו יום. לצערנו, הוא מצליח לקנות בסכום זה רק סחורה פגומה או ישנה.

המשורר יצחק בעד"ה

שירים חסידיים

ביום ההוא וישר השיר תהא בארץ והודו, עיר עז לנו וישועה וישית חומות ותל.
 כן בג אומר, תפך בה ותפך בה, דכלא בה. ובה תחיו, וסיב וכלא בה, ומנה לא תוע, שאין לך מרה טובה הימנה.

נשע בתוכנו. הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו בללב שלם. למען לנו ניגע לריק, ולא נלד לבחלה.

ברוך הנבר אשר ובטח בה' ותיה ה' מבטחו.

דוד מלך ישראל חי וקם. דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים. אחד יחיד ומיוחד תיה הונת ויתיה. דעת קנית לא חסרת, דעת לא קנית מה קנית, זה מה שנאמר במערכא. דדא ביה בולא ביה דלא דת מה ביה זה מה שנאמר במערכא.

ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעלם ועד.

הגיע זמן הנאולה. הרויח' כי טוב, כי לעולם חסדו. הוא יגאל אותנו בקרוב ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ. חברים כל ישראל ונאמר אמן. הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו. הושיעה את עמך ויברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם. תכל יודוך ותכל ושבחוך ותכל יאמרו אין קדוש כה'.

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם וחד. הקדוש ברוך הוא אנהנו אוהבים אותך. תרחמן הוא יקים לנו את סבת דוד הנפלת. תרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא ויבשר לנו בשורות טובות וישועות ונחמות. תשיבנו ה' אליך ונשובה תדש וימינו כקדם.

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
טוביאס טוביה ברמן
בן לייקה ז"ל
סופיה בכלמן ברמן
בת ריקלה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מרקוס קישור ברמן
בן סופיה ז"ל
אלברטו אברהם ברמן
בן סופיה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אשר אנג'ל קרופינסקי
בן חנה ז"ל
לואיזה קרופינסקי בת חוה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הקטור ג'ורג' ברמן
בן טוביאס וסופיה ז"ל
ריקלה דרייקוב
צ'יטריק בת חוה ז"ל
תנצב"ה

הבובש מחבל גרנדה

חדש!

אי שם בחבל גרנדה אשר בספרד, במקום שבו דרים שוכני הקצרות:

הספת נקצא אחרי הוואקסרה השלישית מקימן.

זאיו בן זיר, האם פניק הם אלו מאחורי הרצלה?

אכן, מארצות הפרברים באתי הנה בשם מלכי הקסע לנאול אתכם מוסיטו של השאם השני. האם כל תושבי קורדובה מואסים בשליט קורדובה, כמותכם?

הפרברים יכבשו בסערה את קורדובה! סופו של השאם השני קרוב מתמיד!

אכן, מארצות הפרברים באתי הנה בשם מלכי הקסע לנאול אתכם מוסיטו של השאם השני. האם כל תושבי קורדובה מואסים בשליט קורדובה, כמותכם?

מלך נהנמן שפועלם לא השקיע בצבא ראוי לשמו. צבא חלש זה יגבר בקלות. תושבי קורדובה תהיה, תצפים בקצור רוח לבואכם.

שקט רבומי! מחפש אני יהודי המקרב לפלכות, אחד כזה שיש לו ילד הקסל להסתובב לעמים לבדו. יש לכם רציון עבדתי, נקבדו?

חושילא, מן ארמון הפלכות בגרנדה, הוא נר בקורדובה ומיד עם השאם השני.

יש לו ילד בן שמים עשרה חנאל מן הסתם מוסיט הוא לבדו בוקן ששכני יוצא למסעות ולחישוש אחר אוצרות המדה בצבור הפלה.

הילד חנאל, הוא הילד ששמיד לסקרע את גולל קורדובה תהיה. הוא הילד שאותו אני מחפש.

יהודים רבים מתושבי קורדובה, עובדים אצל מלך גרנדה, לא נראים שישאם השני קסע אתם בכלל.

הוא מטייל עליהם קנסות קבדים. גם הם מואסים בשליטנו החלש של השאם.

לא נכון! היהודים נאמנים הם לפלכה לעולם לא יכבדו בו!

שירים חסידים

בי ארץ ימים ושנות חיים
ושלום יוסיפו לך.
כי את כל הארץ אשר אתה
ראה לך אתגנה ולוועד ער
עולם. לך אתה את הארץ הזאת.
וכך כל מיני תבואתה לטובה
ותן ברכה על פני האדמה.
כי אתה הוא מלך מלכי
המלכים, מלכות נצח, נוראותיו
שיחו, ספרו עזו, פארוחו צבאותיו,
קדשוהו, רוממוהו, רון שיר
ושבח, תוקן תהלות תפארתו.

כאהל הנמיתה בדרך
מלעה: מראה כהו.
בברקים היוצאים מווי
החיות: מראה כהו.
בגדל גרילים בארבע
קצוות: מראה כהו.
ברמות הקשת בתוך
הענן: מראה כהו.
אמת מה נהדר היה כהן
גדול, בנאתו מבית קדשי
הקדשים בשלום בלי פגע.

יהושע אורו של עולם...
ומי הוא אורתי של ירושלים?
הקדוש ברוך הוא.
ישיש עליך א-להיך,
במשוש חתן על בלה.
ישמחו השמים ותגל הארץ,
ירעם תים ומלאו.
ישראל בשח בה/ עורם
ומננם הוא.
אנחנו מאמינים בני מאמינים,
ואין לנו על מי להשען,
אף על אבינו שבשמים.

ותים עלינו ועל כל ישראל,
ואמרו אמן.
יהי החדש הזה. מנבואת אבי
חזון. וישמע בבית זה.
קול ששון וקול שמחה.
וידו לה חסדו ונפלאותיו לבני
אדם. כי השביע נפש שקקה,
ונפש רעבה מלא טוב.
יחד יחד, כולם קדושה
לך ישישו.
ימים על ימי מלך תוסיד
שנותיו כמו דר ודר.
יערב נא שתי עליך,
כי נפשי תערג אליך.

יבנה המקדש, עיר ציון
תמלא, ושם נשר שיר חדש,
וכרננה נעלה.
וכרננה ח' מציון, וראה בטוב
ירושלם כל מי תיך. וראה
בנים לבנך, שלום על ישראל.
והא רעוא קדמן דתפתח לבאי
באוריותה ויתב לי בגין
דכרין דעברין רעותה.
ותשלום משאלין דלבאי,
ולבא דכל עמך ישראל
לשב ולתתן ולשלם אמן.
והא שלמא רבא מן שמיא,

לרפואת והצלחת
יהודה בן חנינה הי"ו
לורט בת חביבה הי"ו
למשפחת מלול הי"ו

זיווג הגון
לאיריס
בת נינה הי"ו

לרפואת והצלחת
סימי (שמחה) בן שטרית
בת חסיבה הי"ו

לרפואת שלימה
ר' רבאל
בן אולגה הי"ו

לרפואת והצלחת
פולט אביטל
בת חביבה הי"ו

משכן
שילח

שירים חסידים

מי יתן לי אבר כיונה
אעופה ואשכנה.
מי יתן מציון ישועת
ישראל בשוב ה' שבות
עמו יגל יעקב ישועת
ישראל.
ממקומך מלכנו תופיע,
מצות גדולה להיות
בשמחה תמיד.
מקומו מעפר דל
מאשפת ירים אביון,
משה אמת ותורתו
אמת.

לא תבושי ולא תכלמו,
מה תשתוהו ומה תהמה,
כך יחסו עני עמי, ונבנתה
עיר על תלה.
לב טהור ברא לי אלקים
ורוח נכון תדש בקרבי.
'בנימין אמר ידיר ה'
ישכן לבשתי עליי.
מה אהבתי תורתך, כל
היום היא שיתתי.
מתה ה' אלקינו ישמע
בתרי יהודה.

כל העולם כלו נשר צר מאד,
והעקר שלא יפחד כלל.
כל ישראל יש להם חלק לעולם
הבא.
כל מה שעושה ה' הכל טובה.
כל מי שעוסקים בצדיק צבור
באמונה, תהיה ברוך הוא
ישלם שכרם.
כלם אהובים, כלם ברורים,
כלם גבורים, כלם קדושים.
בשם שאני רוקד בנגד ואני
יכול לנגוע כך, כך לא יוכלו כל
אויבי לנגוע בי לרעה.

מי מראש צרים אראנו
ומנבעת אשורנו הן עם
לכד יושן ובנוים לא
ותחשב.
כי נחם ה' ציון, נחם כל
תרבותה, וישם מדרבה כערן,
וערבחה כגן ה'.
ששון ושמחה ימצא בה,
תודה וקול זמרה.
ביצר מרקרין לפני הבלה,
כלה נאה ומסודה.

כי הרבית טובות אלהי,
כי הגדלת חסדך עלי,
ומה אשיב לך וחבל שגך,
לך שמים אף ארץ לך.
ואנחנו עמך וצאנך,
ותפצים לעשות רצונך.
כי לא יוש ה' עמו
ותחלתו לא יעזב.
כי מציון תצא תורה
ודבר ה' מירושלם.

משכן שילה

להקדשות
לרפואת והצלחת
ר' יצחק בן זוהרה הי"ו
אסתר בת עליזה הי"ו
למשפחת חזאנה הי"ו

להקדשות
לרפואת והצלחת
מזל אביטן
בת עליזה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
לרפואת והצלחת
ר' עמרם בן זוהרה
זוהרה פרלה בת סוליקה
למשפחת אלול הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

השחר מקדוּצי

חילית הכוּ ונפוצו לְכָל רוּחַ אוֹלָם אֲנִי קִמּוֹךְ וְכִטּוֹחַ כִּי אִם
נֶצַח אֵט לְמַעַרְכָּה וְנִסָּה לְכַבֵּד בְּצַדִּים יְסָפִיק מִפְקֻדֵּי הַמַּעַרָא
לְאַרְגֵן כְּחוֹת צִתְרָה וּבְצֻרָתָם יִכֶּה אֶת הָאוֹיֵב הַשָּׁעָר.

הַשְׁמוּעָה אֹדוּת נִצְחוּתִיהֶם שֶׁל הַצִּלְבָנִים הִגִּיעָה עַד אֲזִינוֹ שֶׁל הָאִמִּיר
קָעִיד. הוּא מָהֵר לְכַבֵּד אֶת חִלְיוֹ הַנָּאֻמִּים וְנִשָּׂא בְּאֲזֵנֵיהֶם נָאוֹם.

אֲחִי הַיְּקָרִים, הַכּוֹפְרִים הַטֹּעֲרִים עוֹלָיִם עַל
הַקֵּיד הַקְּדוּשָׁה וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֹר בְּצַדִּים מְלַבְדֵּם.

מִי מִתְעַבֵּב לְצֹאת אֶתִּי לְמַעַרְכָּה הַגּוֹרֵלִית
שֶׁתִּשָּׁיֵב לֵעַ אֶת קְבוּדַּתֵּךְ הָאֲבוֹדִים?

אֲנִי

אֲנִי

אֲנִי

אֲנִי מִשְׁכָּנִי שֶׁאִין מִסְלָמִי בְּרָדִים
שֶׁל 10 קִילּוֹמֶטֶרִים מִקְּאָן תָּהָה

הָאֵם הָאִמִּית שֶׁמִּתְכַּה לְרֹכֵב לְעִיר
הַקֹּדֶשׁ בְּשִׁלּוֹה לֵלָא כָּל פֶּחַד

טוֹרֵי הַצִּלְבָנִים צָטוּ אֶת דֶּרֶכָם יְרוּשָׁלַיִם בְּחִיחוֹת
מְבִלֵי שְׁהִיו מוֹדְעִים לְסִכְנָה הַמִּסְכִּיפָה אוֹתָם

שִׁירֵי הַיּוֹם

עֲמוּדֵי מַחְרֵי יוֹנָה,
וְהַתְקִינוּ כָּלִי.
וְנִכְנַם לְתוֹךְ גִּיָּה, בְּתַחֲרֵי תַעֲלִי.
וְנִחְנֹחַ בְּסִנְיָנוּ,
וּפְרִיז תֵּאבְדִּי:
וּמַחְרֵי עֲדֵי עֲרֹךְ,
שְׁנֵי תוֹרִים עָלֵי לְחֹךְ.
וְנִנְאֹחַ כִּם כָּלִיל וּפֶחֶךְ,
תִּנֵּי נִמְכָּר עָלֵי אִפְךָ.
וְעִגְלִי תַתְּנִי:

סְעֵי יוֹנָה וְשִׁמְעִינוּ,
כְּכֹנֹר נִגְנִי.
וּפִצְחֵי זְמֵרֵי רִנִּי,
כְּשִׁיר הַתְּבוּנָה.
וּמַחְרֵי וְאֵל תִּפְנִי,
לְדֶרֶךְ שׁוֹמְנִי:
קָחֵי צִידָה וְנִסְעָה,
וְנִתְעַדֵּן וְנִשְׁכַּעַה.
וְנִשְׁתַּחֲוֶה מַעֲיָנוֹת דַּעַה,
וְנִשְׁרִיחַ עָלֵי נִבְלָה, וְחֹמֶר תַּתְּנִי:

שְׁמַע הָא-לִי עֲנִי בְּתַפִּלָּה,
בְּעֵת אֶקְרָא בְּשִׁיר דָּוִד
תַּחֲלָה:
לְפָנֶיךָ אֲנִי נִחְשָׁב כְּאִין,
וְתוֹשׁ קִשְׁן קְרִמְנִי תַחֲלָה:
מֵאֵד תִּרְדֵּי לִבִּי גַם וְתַלָּה,
בְּגִלּוֹתִי אֲנִי אִמָּה שִׁפְלָה:
הֲלֹא כְּבִי"ן אֲשֶׁר שִׁירוּ
מְשֻׁלָּם, יְלִיד חוֹמָ"ק אֲנִי קֵל
מִנְמוּלָה:

אֲדוֹן הַכֵּל מְחִיחַ כָּל גִּשְׁמָה, וְזִמְרוֹת מְכַנֵּה אֶרֶץ שְׁמַעֲנוֹם,
יֵצֵה חֶסֶדוֹ לְכֵת גְּדִיב חֲכָמָה:
לְבוּשָׁה מְעֻנָּה תֵּאֵד וְקָרוֹ, וְשִׁירִים חוֹלְכִים תִּמְדֵּי בִישָׁר,
וּמִשְׁפַּעַת עָלֵי כָל הָאֲדָמָה: נְקִיִּים הֵם כָּלִי עוֹן וְאִשְׁמָה:
שְׁאוֹן גָּלִי גְבוּל יָמִים תַּעֲוֹר, שְׁמַעְתָּם לְטוֹב בְּלִים כְּרוּרִים,
וְעַם דּוֹרָה בְּצִלּוֹ נַעֲלָמָה: וְלָהֶם נִכְסְפָה נִפְשֵׁי בְּחִימוֹה:
בְּחֵן בְּעִלָּה שְׁבִטְנוֹ תַנְחֵל, צָרִי גִלְעָד שִׁלַּח לָנוּ וְדִידֵי,
וּמַעֲלָתָה מְהֻרָּת וְרָמָה: בְּצִיּוֹן גִּשְׁמָחָה גְּבֵר וְעִלְמָה:

לעילוי נשמת
טל מובשוביץ ז"ל
בן עשהאל וחווה הי"ו
נלב"ע כ"א סיון תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
בנימין יחיאל כהן
בן עלושה ז"ל
נלב"ע
ט"ז שבט ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
מנחם גלברג
בן חיה שרה ז"ל
נלב"ע
כ"ז סיון ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
יוסף כבתי
בן חיים ז"ל
נלב"ע - כ"ח כסלו
ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
יהודית שבי
בת עליזה ז"ל
נלב"ע
ח אלול ה'תשפ"ה

משכן
שילוח

תקציר: קהלות יהודיות רבות מסרו את נפשם ולא המירו את דתם בתקופת מסעות הצלב ומלחמות הכבוש של עמי הנצרות והאסלאם. בארץ הקדש, הצלבנים נקטו בתחבולות שונות להכנעת המסלמים והצליחו בהן.

לו רק ידעו הצלבנים על החילים העושים את דרכם לכוונם ועל הרצועות שהגו בכדי לעקבם לא היו כה זחוחים...

הצופה מאמתת כי הכופרים מתקרבים. הגיע הזמן להתחיל בפעולה.

אתה יודע למה אתה נזה דאגן ומשפן? זה משום שאנך לא לוגם מספיק מן הין המשבח שקנינו מן הצלבנים הצרפתים. כאשר תטעם מן הין המשבח מבורגוני תשכח את דאגתך הסגומות ידידי.

סר ג'ון מפקדי העצרא. אתה חושב שמה שקורה כאן הוא תפיס? אגוע עושים את דרכם לציר המדשית למסלמים ולא נתקלים בשום התנגדות. בעיני הדבר נראה חשוד מאוד.

ובאותו רגע משש...

לירות!

שירי תימן

אשאל אלקי יגאלה שבויים, ואסף זרועים:
בוכות מבנה אב המון לגוים, חזו לתיים:
עת וקראו בשמו יהו ענוים, כי הם קצונים:
בוכות אשר גלה לנתררים, הוליד נקיים:
ארבע דגלים חלקו נאולים, חנו באלים:
אל תמסרת אותם ביד בזויים, יהיו קנויים:
אתה אשר תביש אלי עניים, שומר פתאים:
נעלה לארצנו בשר וזמרה, וברון וחררה:
בוכות אשר נקרא שמה גברת, וסבה ושרה:
ובנה אשר שמע בקול גבורה, נעקר כפרה:
וכלל בני יעקב שהם דוים, כלם דחויים:

וכשש כנפים סביבים,
עפים בעת ותגלגל:
יענו בקול שירים ערבים,
ותר באותות נגלים:
שמי יודעת לך דתו,
וכי לגופי ושמחתו:
קשרי בלבי אהבתו,
בשמו לבדו ובמחתו:
מוחן גברת רעותו,
אור לשרירים ורחותו:
וימלאה בורות נגבים
גשמי ברכה ויליו:

אם נגללו דלתי נריבים,
דלתי מרום לא נגעלו:
א-ל חי מרום על
קרובים, כלם ברוחו יעלו:
כי הם אלי כסאו קרובים,
יודו שמו ותללו:
חיות שהם רצוא ושבים,
מיום בריאה נכללו:
גלגל ואופן רועשים,
מודים שמו ומקדשים,
מזו כבודו לוקשים:

ישקף אלקים ממעון קדשו נדך,
כל שונאי עמו כתרף עין:
הנה יי קם ונעב על אנך,
ישקם לבוס רעל, אבל לא יין:
וימחרו כם מלאכי משחית לך,
אותם בוחי י-ה, ובכלי יין:
סורי ראי ציון בנחמת כנך,
עת כאשר יהיה לבשר קין:
פלטי קרא וים אשלפת חרבי ואך,
כם כל יפה מראה ותמדת עין:

משכן שילה

לעילוי נשמת
משה יוחננוב
בן **מרס ז"ל**
נלב"ע ו' אדר ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
הגה"צ ר' שלמה אסולין זצ"ל
בן שמונה טייסה ומאיר ה"ו
נלב"ע ז' חשוון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' מרדכי נאמן
בן **חנה נורו ז"ל**
נלב"ע ט"ו כסליו
ה'תשנ"ה

ספורי צדיקים ואגדות חז"ל לכני השנה

"הכל יהיה בסדר!"

למוצאי
שבת

הוא הגיע אל הרב עם כל תוצאות הבדיקות, וספר לו את הספור. הביט הרב כמה רגעים במסמכים, ולהפתעתו אמר: "אין כלום". היה זה סמוך להולדת ה'בן איש חי', בתאריך י"ג באלול. הוסיף הרב ואמר לו: "לך לביתך בשמחה, הדלק נר לכבוד נשמת ה'בן איש חי', וקרא כמה פרקי תהלים. בעזרת ה', הכל יהיה בסדר".

עשה היהודי ממצות הרב, והוא ואשתו צפו לישועת ה' באמונה שלמה. לאחר כמה ימים, הרגישה אשתו יותר טוב, והם נסעו לבית הרפואה כדי לעשות בדיקות חוזרות. לאחר הבדיקות, יצאו הרופאים המומים, ואמרו: "הכל נעלם. היא בריאה ושלמה, כאלו לא היה כלום!"

גם אנחנו, ילדים, נתחזק באמונת חכמים ובבטחון בה'. נשתדל לדבק בתורה ובמצוות, ובעזרת ה' - הכל יהיה בסדר!

ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. א"ל מלך נאמן, שמע ישראל..

לילה טוב, ילדים צדיקים! חשוב מאוד שתהיה לנו אמונת חכמים. כאשר הצדיק מברך אותנו או מעצ לנו משהו, עלינו לשמע בקולו ולהיות בטוחים שבזכותו ה' יסיע לנו בכל ענין, גם כשהמצב קשה. בואו ונשמע ספור:

פעם קרה שאשה צדיקה אחת החלה לחוש כאבים חזקים. כשראתה שהכאבים לא חולפים, פנתה לבית הרפואה, ושם עשו לה בדיקות שונות. אחרי הבדיקות היו הרופאים מדאגים מאוד. הם חששו שיש לה בעיה רפואית לא פשוטה. האשה ובעלה נבהלו מתגובת הרופאים ונשארו תפלה נרגשת לה', שיהיה בעזרם וישלח רפואה שלמה. אמר הבעל לאשתו: "אסע עכשו לנתיבות, לרב יורם אברגיל, ואבקש ממנו ברכה. בעזרת ה', בזכות הרב - הכל יהיה בסדר!"

יצר הרע - חכם הוא!

ליום
ראשון

הנו עלוי, וזוכר כל כך הרבה תורה. והנה נותן לו סדור דוקא?! ענה לו אביו: "אכן, בדיק בגלל זה! משום שמחו אדוק בתורה כל כך - לאיזה חטא יפתהו היצר הרע? הרי יפתה אותו שבתפלת שמונה עשרה יעלה במחו רמב"ם קשה או ירושלמי! יצר הרע חכם הוא, וינסה להסיח את דעתו מהתפלה בגלל סבה "טובה" - שיחשב על למוד התורה! על כן נתתי לו סדור, כדי שיתפיל בתוכו בעת תפלתו ולא יבלבלו אותו מחשבותיו בתורה.

גם אנחנו, ילדים, נשתדל להתרכז במלות התפלה, ולא נתן ליצר הרע להסיח את דעתנו. גם אם נכנסה ללבנו באמצע התפלה מחשבה על משהו אחר, לא נתיאש מכך! נתחיל להתרכז שוב מאותו הרגע, כך נציל מכל תקלה ומכל פגע ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. א"ל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים מתוקים! לפעמים בתפלה יש לנו כל מיני מחשבות: על המשחקים, על הקניות לשבת, על הכנות לטיול מיחד, או אפילו מחשבות על למוד התורה! בואו ונשמע ספור:

רבי אברהם חיים מפלאנטש נודע עוד ממעוררו כלמדן גדול. כשהגיע לנעם על התורה והמצוות, נסע יחד עם אביו - רבי משה הורביץ זצ"ל - לצאנז. שם הניח לו אביו ברב שמחה את התפילין, ורבי אברהם חיים פתח בפלפול חריף מאוד. באותו מעמד נתן לו הרבי מצאנז סדור חדש במתנה, ואמר לו: "בעת תפלת שמונה עשרה, הסתכל היטב בתוך הסדור".

בנו של הרבי, רבי אהרן מקרייז, התפלא מאוד על מתנה זו. מאחר יותר, כשהיו השנים לבד, שאל: "הלוא חתן בר המצוה

ואהבה את יי א-להיה בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-מאריך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על-לבבך: ושוננתם לבניך ודברתם בם בשבתך בבייתך ובלבבך בדרך ובשכרך ובקומיך: וקשרתם לאות על-ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על-מזוזת ביתך ובשעריך:

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי א-להיכם ויעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי מטר-ארצכם בעתו יורה ומקלש ואספת דגה ומירשה ויצהרה: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמר לך פן יפתה לבבכם וסרתם ועברתם אלהים אחרים

ברוך אתה יי א-להינו מלך העולם, המפיל הבלי שנה על עיני ותנומה על עפעפי ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך יי א-להי וא-להי אבותי, שתשכנעני לשלום ותעמידני לחיים טובים ולשלום ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לדבר מצוה ולא תרגילני לדבר עברה. ולא תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי כזיון. וישלש בי יצר הטוב ולא ישלש בי יצר הרע. ותצילני מיצר הרע ומחולאים רעים ולא יבחיילוני חלומות רעים ותרהורים רעים ותחא מטתי שלמה לפניך והאר עיני כן אישון המות.

ברוך אתה יי המאיר לעולם כלו בכבודו.
שמע ישראל, יי א-להינו,
יי אחד:
(בלחש) **ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד:**

קריאת שמע שעל המיטרה
לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, ברחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, ליתרא שם אות י' ואות ה' בשם אות ו' ואות ה' ביהודא שלים בשם כל ישראל. תריני מקפל עלי א-להותי יתברך ואהבתי ויראתי, והריני ירא ממנו בני דאיהו רב ושליט על כל. וכלא קמיה כל. והריני ממליכו על כל אבר ואבר וגיד וגיד מרומי אברהם וישי"ח גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמותי מלכות מלכות ושלמה, ותריני עבד לך יתברך. והוא ברחמי ויבני לעבדו כלבב שלם ונפש חפצה, אמן כן יהי רצון:

רבנו של עולם תריני מוחל וסולח לכל מי שחבשים והקניט אותי או שחטא כנגדי. בין בגופי בין בממוני בין בכבודי בין בכל אשר לי. בין כאנס בין כרצון בין בשונג בין כמזיד בין כדבור בין כמעשה. בין כגלגול זה בין כגלגול אחר לכל בר ישראל ולא יענש שום אדם בסמתי. יהי רצון מלפניך יי א-להי וא-להי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מחוק ברחמיך הרבים אכל לא על ידי ושוריי וחולאים רעים: יהיו רצוני אומרי פי והקנין לבי לפניך, יי צורי ואלי:

אדם - אל יתיאש מן הרחמים. בואו נרוץ לבית הקברות, אולי נצליח להציל אותם."

כשהתקרבו לשם הרבי ומלויו, ראו את שני היהודים האמללים, שישבו על הקרקע. מולם נצבו החילים הרשעים וכלי יריה שלופים בידיהם. הרבי לא המתין עוד רגע. **לבו הרחום לא עמד במחזה הזה.** הוא נשא את רגליו במרוצה ונפל לרגלי החילים. **"אנא, בטובכם, רחמו עליהם,"** הפציר הרבי בקול בוכים. **"יש להם משפחות, ילדים וילדות שמחכים להם בבית, אל תעשו זאת."**

הגויים הרשעים לא התרגשו כלל מתחנונו של הצדיק. הם צחקו ואף קראו לעברו: **"לך מכאן מהר, אחרת נירה גם בך."** אולם הרבי לא היה מוכן לסגת. **"לפחות הרשו לי להתפלל אתם,"** בקש. למרבה הפלא, לבקשה הזאת הסכימו החילים. **"יש לך כמה דקות להתפלל אתם."** נגש הרבי אל שני היהודים, התפלל עמם, חזק ועודד את רוחם.

לאחר מכן נגש שוב אל החילים ונסה לקטר עמם שיחה. **"אני רואה שאתם בסך הכל אנשים טובים,"** אמר להם הצדיק בפקחותו. **"אתם לא רוצחים, אין לכם ענין לעולל רע ללא סבה. קבלתם פקדה ועליכם לבצע אותה. הנה,"** שלף הרבי מעטפה עבה מכיסו. **"יש כאן מתנה קטנה בשבילכם. אנא, שחררו את שני האנשים. אף אחד לא ידע לעולם אם הרגתם אותם או לא.** ומוכן אני אף לבוא ולהעיד שהתפללתי עם הנדונים למות את תפלתם האחרונה."

"בסדר," סגנו החילים בשקט. **"תן לנו את הפסך, קח את שני היהודים שלך והסתלקו מכאן מהר."** בזכות אהבת ישראל האמתית שהיתה לרבי, נצלו חייהם של שני יהודים אלו. כשנראה היה שכבר אין תקווה, חלילה. הוא היה מוכן לסכן את נפשו ממש כדי להציל עוד יהודי גם אנחנו נשתדל להתחזק באהבת ישראל: לשתף את כל הילדים במשחקים, להאיר פנים ולדאג לכל ילד כאלו הוא אח שלנו ממש! כך נקרב את הגאולה, ונרבה שלום ואחוה! ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים יקרים! האם אתם יודעים כמה כח יש לאהבת ישראל אמיתית? יש לה את הכח להציל חיים! בואו ונשמע ספור היתה זו שעת בקר מקדמת. במבנה קטן, באחד מרחובות הגטו היהודי בעירה דזורין, התאספו כמה יהודים. היו אלו חברי הוועד היהודי, שמנה מטעם השלטון הרומני לפקח על הגטו. מולם ישב הרבי בעל המקור ברוך מסערט ויזניץ זצ"ל. על השלחן העלה מצבם העגום של שני יהודים שנלכדו בידיהם של הרומנים באשמה כלשהי, ועמדו לקראת הענש הקשה ביותר. איש לא העז להרף את נפשו ולנסות להצילם, מלבד יהודי אחד ויחיד: הרבי.

"חייבים לנסות לשחרר אותם," טען הרבי, אולם חברי הוועד התקשו לקבל את דבריו. **"רבי, כל מי שיוצא מעבר לגבולות הגטו, מסכן את חייו,"** טענו. אף הרבי לא היה מוכן לקבל את התרוצצים: **"אף אתם יכולים לשבת כאן בידיעה ששני יהודים, בעלי משפחות וילדים רפים, עומדים לאבד את חייהם בעוד דקות ספורות! הסכנה הנשקפת לחיכם ביציאה מהגטו אינה אלא בגדר ספק, ואלו המות הצפוי לאותם יהודים הוא מות ודאי!"**

חברי הוועד זעו על מקומם באי נוחות למשמע דבריו של הרבי. הם התקשו להתמודד עם טענותיו. **"אנא מכם,"** שב הרבי בנעם על בקשתו, **"התלוו אלי בדרכי אל המחנה הצבאי, ונגסה לשחד את הקצינים ולשחרר את היהודים. אם נתפס בידי החילים,**

יכולים אתם לטען שהתליתם אלי בתקף תפקידי כרב יהודי, כדי לומר עם הנדונים למות את תפלתם האחרונה."

קמו היהודים בשתיקה ממקומם, התעטפו במעיליהם והתלוו לרבי לשליחות המסכנת. בנסים גדולים עברה עליהם הדרך בשלום, אולם בבואם למחנה הצבאי התברר להם ששני היהודים אינם שם! **"לפני כמה דקות לקחו אותם לבית הקברות הסמוך כדי להרג אותם,"** לחש להם מישהו. **"עלינו לשוב במהירות לגטו,"** אמרו חברי הוועד. אולם הרבי לא אמר נואש. **"כבר אמרו חז"ל: 'אפלו חרב חדה מנחת על צוארו של**

לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלית: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לא-להיכם: אני יי א-להיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני יי א-להיכם: (תהו ומוה) יי א-להיכם אמת.

יעצו חסידים בכבוד, ירגנו על משכבותם: רוממות א-ל בנרונם, וחרב פיפיות בידם:

הנה מטותו של שלמה ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל: בלם אחו חרב מלמדי מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות: (יחזור מפסוק "הנה מטות" שלוש פעמים)

והשתחיתם להם: (בלחש) וחרה (דעצור) אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבוליה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יי נתן לכם: (עך כאן בלחש) ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם דבר בם בשבתך בביתך ובכלתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם

יברכה יי וישמר:

יאר יי פניו אליה ויחנה:

ישא יי פניו אליה וישם לה שלום:

ישב בסתר עזיון, בצל ש-די יתלונן: אמר ליי מחסי ומצודתי, א-להי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר חוות: באבתו יסוד לך ונתת כנפיו תחסה, צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה, מחץ יעוף יומם: מדבר באפל יחלה, מקטב ישור צהרים: יפל מצודך אלף ורכבה מימינה, אליה לא יגש: רק בעיניה תביט, ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחס:

הישר מידי ה' יתברך. אז איך הם יכלו לקיים מצות צדקה? הרבי חיה והשיב לו: "הרי ידוע שהמן היה מתהפך לכל טעמי המעדנים שבעולם, וכל מה שהיו רוצים לטעם בו - היו טועמים. כל אחד טעם במן את הטעם שבקש. ממילא, העשירים שבהם, שהיו מרגלים במאכלים טובים ומעדנים, היו טועמים במן את טעם המעדנים שהיו רוצים. אבל העניים מבני ישראל, שלא טעמו מעולם את טעמים של מעדנים אלו, אלא רק לחם צר ומים לחץ, טעמו גם במן רק את הטעמים הפשוטים הללו, כי לא ידעו לבקש בו טעמים אחרים. והנה, מה עשו העשירים? הם היו מזמינים את העניים לבוא לאכל על שלחנם. שם היו העניים טועמים במן את כל הטעמים שהיו טועמים בו העשירים, ובזה בודאי היו מקיימים את מצות הצדקה! הם לא חשבו לעצמם: "לי טוב, וגם לשני לא חסר, אז זה בסדר", אלא רצו שלכל עם ישראל יהיה טוב כמו שיש להם!

גם אנחנו, הילדים, תמיד יש לנו מה לתת! עזרה, עצה טובה, חיוך והארת פנים - יכולים לעזור ולסייע לשני הרבה יותר ממטבעות רבים! מי שרוצה לתת ולהעניק מכל הלב - ה' עוזר לו ואת מעשיו מאוד אוהב. ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים חביבים! האם חשבתם פעם איך ילדים קטנים יכולים לתת צדקה? הרי לא תמיד יש ברשותם כסף כמו למבגרים. האם הם לא יכולים לזכות במצוה הזאת עד שיגדלו? בואו ונשמע ספור:

פעם הגיע יהודי אל רבי שלמה מפאבוב זצ"ל, ושאלה מענינת בפיו: "רבי, איך יכלו עם ישראל לקיים במדבר את מצות הצדקה? הרי המן היה יורד בכמות שהספיקה לכלם. לא היה מי שחסר לו אכל, וגם המלבושים היו גדלים עמם. הם לא היו נצרכים לשום דבר, כי את הכל קבלו

לא מחמירים על חשבון יהודי אחר!

ליום רביעי

משה - אוכל מהאכל שהגישו לפניו! היה זה פלא עצום שלא ראה מימיו, לראות את אביו אוכל במקום אחר. התעקשותו שלא לאכל בחוץ היתה רבה, ואיש מעולם לא הצליח לשכנע אותו לזוז מעמדתו. והנה, כאן, הוא יושב ואוכל! בהזדמנות הראשונה שנקרתה לידו, לחש החתן באזנו של אביו את מחשבותיו.

ענה רבי משה ואמר: "חותנת הנו רב שכונה, ואני רואה שבני השכונה באו לכבד אותו ולהשתתף בשמחתו. אם יראו שאינני אוכל אצלו, יבינו שאינני סומך על הכשרות בביתו של הרב, וסמכותו תרד בעיניהם. החמרה שקבלתי על עצמי היא איננה הלכה בשלחן ערוך, אבל להפחית את כבודו של הרב בעיני הצבור - זה כבר אסור דאורייתא! לכן אני אוכל".

לילה טוב, ילדים חמודים! חשוב מאוד לקיים מצוות ומעשים טובים. אך עלינו גם להזהר בכבודו של כל יהודי ולשים לב להרגשה שלו. בואו ונשמע ספור:

הרב משה אילבצקי זצ"ל היה מתלמידי ה'חזון איש'. עוד כשהיה תלמיד, קבל על עצמו חמרה שנהג בה גם רבו: לא לאכל דבר שלא הוכן בביתו, ושלא ידע את מקורו והשגחתו. על חמרה זו הקפיד רבי משה במשך חמש שנה!

היה זה כאשר התארגנו של רבי משה. הארוסין נחגגו בשמחה רבה בבית המחתנים. והנה, בזמן הסעודה, כשכלם אכלו, שרו ושמחו, שם החתן לב שאביו - רבי

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" בלוח מידע, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

- יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אנא בכח, גרלת ימינה, תתיר צורחה. (אב"ד ז"ת ז')
- יום שני (לקרוא בראשון בלילה) קבל רנת, עמך. שובנו, טהרנו נורא. (קר"ע שט"ו)
- יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) נא נבור, דורשי יחודה, כבבת שמרם. (גנ"ר י"ש)
- יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) ברכם טהרם, רחמי צדקתה, תמיר גמלם. (בט"ר צת"ג)
- יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) חסין קדוש, ברכ טובה, נהל צדקה. (חק"ב טנ"ג)
- יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קר שאתה. (גנ"ר פו"ק)
- יום שבת (לקרוא בששי בלילה) שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלומות. (שק"ו צ"ח)
- (בלחש) ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד.
- אתה תקום תרחם ציון, כי עת לחננה כי בא מועד:
- ביך אפקיר רוחי, פדיתה אותי יי א-ל אמת:

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וירי.

אנא יי א-להינו וא-להי אבותינו. תבא לפניך תפלתנו. ואל תתעלם מלפנינו מתחנונתנו. שאין אנחנו עזי פנים וקשה ערף לומר לפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו. עוינו. פשענו. אנחנו ואבותינו ואנשי ביתנו:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו רפי ולשוך הרע. העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלונו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות. בזבנו. בעסנו. לצנו. מרדנו. מרינו דבריה. נאצנו. נאפנו. סרנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיה וממשפטיה הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו. כי אמת עשית. ואנחנו הרשענו:

ה' מצפה מאתנו לעבד אותו לא מתוך הרגל וקביעות, אלא עם השכל והלב! כמה חשוב לשמר על כבודו של יהודי, גם כשזה קשור במצוות ובעבודת ה' שלנו! ה' לא שמח אם המצוה שלנו פוגעת, חלילה, ביהודי אחר. צריך לשים לב לסובבים אותנו, ואם יש חשש שמעשינו יפגעו במישהו, כדאי מאוד להועץ ברב או בהורים כדי שיכונו אותנו מה הדבר הנכון ביותר לעשות.

ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. אל מלך נאמן, שמע ישראל...

מצוה לשתק

ליום חמישי

מקשה קשיות סתם. אותו תלמיד בקש לדעת את האמת, ולכן הקשה ושאל עד שהתחדדו הדברים במחו והוא הבין אותם היטב. כך בדיוק צריך לנהוג, כי לא הביטן למד. אם התלמיד לא ישאל - הוא לא יבין וישאר בחסר ההבנה שלו, וכיצד יוכל ככה לצמח בתורה? אבל כשעמדה בפני התלמיד שאלה של 'בין אדם לחברו' - זה היה חשוב יותר! הוא חשב לעצמו: 'יתכן שהרב לא יחשב על תרוץ נכון באותם רגעים ולא ידע לענות לי. הוא עומד בפני קהל גדול בשבתות אלו, וזה עלול לפגוע בכבודו בפני הרבים. כאן המקום לא לשאל', החליט התלמיד, 'עדיף לשתק'!

ואכן, רבי ינאי שבח מאוד את מעשיו של תלמיד זה, וקרא עליו את הפסוק: "ושם דרך, אראנו בישע אלוהים". מי שמחפש את הדרך האמתית שתשמח את ה', גם אם זו לא הדרך שנוחה לו בדיוק - זוהי לראות את ישועת ה'!

ועכשו כלם ביחד: יד ימין על העינים, ונקבל על מלכות שמים. אל מלך נאמן, שמע ישראל...

לילה טוב, ילדים נפלאים! אתמול למדנו שה' לא מבקש שנחמיר על עצמנו כשזה בא על חשבון יהודי אחר. אנו משתדלים תמיד להדר במצוות כמה שאנו יכולים. אבל כאשר זה פוגע באחרים - זה לא דבר טוב בכלל.

כשיש חשש שמישהו יפגע מאתנו, עלינו לחשב: מה חובה עלינו לעשות, ועל מה אנו יכולים לוותר - כדי לא לפגוע ביהודי? בואו ונשמע ספור:

רבי ינאי היה תנא שחי בארץ ישראל, בזמנם של רבי עקיבא ורבי מאיר בעל הנס. היו לו תלמידים רבים, ואנשים רבים שבאו לשמע את דרשותיו ולהאזין לדברי תורתו. תלמיד אחד ומיוחד היה לו, לרבי ינאי. בכל יום ויום היה תלמיד זה שואל אותו שאלות רבות, והיה רגיל להקשות על דבריו. אולם בשבתות של ימים טובים, כאשר התכנסו יהודים רבים לשמע את הדרשה של רבי ינאי, לא היה התלמיד שואל שאלות כלל, אלא היה יושב בשקט ומאזין לדברי הרב.

ומדוע היה אותו תלמיד נוהג כך? הוא לא היה

שמח לשמח רעים אהובים כשמחה יצירה בנו ערו מקדם. ברוך אתה יי, משמח חתן וכלה:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה, חתן וכלה, גילה רנה דיצה וחדוה, אהבה ואהבה, שלום ורעות, מהרה יי אלהינו ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה, קול מצהלות חתנים מחפתם, ונערים ממשמח נגינתם, ברוך אתה יי, משמח החתן עם הכלה:

והזמון שידור כוס ברכת המזון, אומר: סברי מרנן (ועונים): לחיים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:

שבע ברכות

בסעודת חתן וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'בורא פרי הגפן'. ומנהג ארץ ישראל לקחת שתי כוסות, אחת לברכת המזון ואחת לברכת חתנים, ואחר שניים המברך ברכת המזון, אינו מברך 'בורא פרי הגפן' אלא מתחיל חשני לברך על הכוס שבידו 'שהבול ברא לכבוד' עד סוף שבע הברכות, ואחר כך מברך הראשון 'בורא פרי הגפן' ומזמון להוציא את השומעים, וסומכים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, שהכל ברא לקבדו:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, יוצר האדם: ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר יצר את האדם בצלמו, בצלם דמות תבניתו, והתקין לו ממנו בנין ערי-ער. ברוך אתה יי, יוצר האדם: שוש תשיש ותגל עקרה בקבוץ בניה לתוכה במהרה בשמחה. ברוך אתה יי, משמח ציון בבניה:

תפילת הדרך

היוצא לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהינו, שתזכירנו לשלום, ותציעידנו לשלום, ותדריכנו לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו לשלום, (אם חוזר בו ביום מוסיף: ותחזירנו לשלום), ותצילנו מכף כל-אויב ואורב בדרך, ותשלח ברכה במעשי ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל-רואינו, ותשמע קול תחנונינו. כי אל-שומע תפלה ותחנון אתה. ברוך אתה יי שומע תפלה:

מאירים את הילדים

לכני
ובנות
12 עד 5

מִצְאוֹ 4 הַהֲדָלִים

בפרשת השבוע מספר על מעשה הבראה, ילדים יקרים,
חושבים שתוכלו למצוא את ההבדלים בין הציורים?

חידה?

מה שמות הנחירות
שנמצאו מוגן עדן?

תשובה לחידה משבוע שעבר:
"תול פטל אמרתי".

"כשאמרתי

שהספור שלך לא
משאיר אף עין ויבשה,
התכונתי שאתה חייב
להפסיק לירק
כשאתה מדבר..."

יצירות

ילדים יקרים,

כל שבוע אנו מציגים יצירה ופה ששלחתם לנו
המספרת כמה אתם אוהבים את המגזין.
אתם יכולים להמשיך ולשלח לנו יצירות
לקתובת המיל MAG@tv2000.co.il וקר תכנסו
להגרלה הגדולה, ואולי תזכו בפרס.

מאתגרים את הנשמה

ילדי האופנים

מאיר זאטא

14

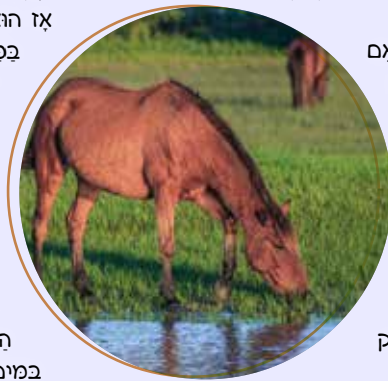
הסוס החל לבעט ולשתולל

שלום לכם, ילדים צדיקים!

היום אני רוצה שנתחיל במשחק קטן. מוכנים? אני אשאל אתכם שתי שאלות, אבל תחשבו טוב טוב לפני שאתם עונים.

שאלה ראשונה: נגיד, שחבר שלכם זכה בהגרלה - אתם באמת שמחים בשבילו? או שבסתר הלב אתם קצת מקנאים ומעדיפים שאתם תזכו?

שאלה שנייה: אם יש לכם ממתק טעים מאד, אתם שמחים כשאיתם רואים שגם לחבר שלכם יש את אותו ממתק? או שהייתם רוצים שיהיה רק לכם?

הסוס עשה דבר כל כך מוזר? הוא עקב אחרי הסוס כדי להבין מה קרה. ואז הוא גלה את התשובה! כשהסוס הוריד את הראש לשתות, הוא ראה במים... סוס אחר! סוס שגם רוצה לשתות מאותם מים בדיוק! זה הפריע לסוס שלנו. אולי הוא קנא בסוס השני, או שהוא פחד ששהסוס השני ישתה לו את כל המים. אז הוא החליט לבעט במים עד שהסוס הזה יעלה!

אבל רגע... אתם יודעים מי באמת היה הסוס ההוא במים? נכון! זה היה הוא בעצמו! זו היתה ההשתקפות שלו במים!

במקום לשמוח שיש עוד "מישהו" שנהנה מהמים הטובים, הוא קנא ובעט - ובסוף הרס את המים לכלם, כולל לעצמו! כשאנחנו מקנאים בחברים שלנו או לא רוצים שיהיה להם טוב כמונו, אנחנו בעצם הורסים דברים טובים לכלם, כולל לעצמנו. אבל כשאנחנו שמחים בשביל אחרים, כשאנחנו רוצים שגם להם יהיה טוב, זה לא גורע מאתנו, זה רק מוסיף שמחה לעולם! והשמחה הזו חוזרת אלינו חזרה!

אני בטוח שאתם צדיקים ורוצים שיהיה טוב לכלם, אפילו אם זה אומר שלכם יהיה פחות. אבל יש לי ספור מיוחד שספר רבי מאיר מפרמישלאן שיעזר לכם ולכלנו להבין משהו חשוב מאד...

היה היה פעם סוס שהיה צמא נורא. הוא הלך לנהר כדי לשתות מים קרים וטעימים. כשהגיע לנהר, הוא הוריד את הראש שלו למטה, מוכן לשתות... אבל לפתע הסוס התחיל לבעט במים בכח! הוא בעט ובעט עד שהמים הצלולים הפכו עכורים ומלכלכים. במקום מים נקיים ורעננים, עכשיו היו שם רק בץ ולכלוך. הרב שראה את זה לא הבין - למה

ניתן להשיג את ספרי הבדיחות "כל יום פורים" עם משלוח עד הבית 052-4770297, להאזנה למאות שיעורים לילדים, פרשת שבוע וספורי צדיקים חפשו: "מאיר גואטה - מתוקים מדבש"

16 שָׁנָה לַפְּנֵי כֵן, נִמְלַח הַתְּעוּפָה בִּן גּוּרְיוֹן.

את הסיפור המלא ניתן להשיג בתנויות הספרים המובחרות

יְלָדִים אִם הַנֶּעֱזָין

הַיֵּלֵד הַחֲדִידִים יְהוֹנָתָן שָׂר,
שׁוֹחֵג לֹא מִזְמֵן בֶּר מִצְוֹה,
הַצֵּטֶלֶם עִם הַמְּקוֹדִין שְׁלֵנוּ. מִזְל
טוֹב יְהוֹנָתָן הִקְרָה, שֶׁתַּעֲלֶה
מַעֲלָה מַעֲלָה בַּעֲבֻדָּתָהּ,
מִתּוֹךְ בְּרִיאוֹת וְשִׁמְחָהוּ
יְלָדִים יְקָרִים, אֵל תִּשְׁכַּחוּ
שְׁאֵנָתָנוּ מִחִפּוּסִים גַּם
לְתַמְנוּת שְׁלָכֵם!

הֵיכֵן אֶסְתִּתֵּר?

עֵידֵן וְיְהוֹנָתָן
מִחִפּוּסִים אֶת הַמְּסֻמָּן

יְלָדִים יְקָרִים, נִרְאָה אֲתֵכֶם
מִגְלִים הֵיכֵן מִסְתַּתֵּרִים
2 תְּרַנְגוּלִים 27 בִּיצִים.

הַדִּיחוֹת

מִלְצָר:
אֵיךְ הָאֶכְלִי?
לְקוֹחַ: מִצְוֵן, תוֹדָה.
מִלְצָר: הַסְּטִיק עֲשׂוּי טוֹב?
לְקוֹחַ: מִצְוֵן.
מִלְצָר: אֵיךְ הַבֶּטֶטָה?
לְקוֹחַ: אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁגַּם
לָהּ טַעִים...

הִיָּתָה
לִי נְפִילַת סֶכֶר
מִקֶּדֶם, עֲכָשׁוּ כָּל
הַמְּטִבָּה מִלֵּא
נִמְלִים...

גַּם בַּחוּרִי וְנַחֲמִים עֲבוּרִים

פּוֹנִים לִמְחֻלַּת 'פְּעִילִים'
וּמִצִּילִים עוֹד יְהוּדִים
מִבָּר שַׁחַת!

בִּשְׁנָה הָאַחֲרוֹנָה טוֹפְלוּ עַל יְדֵינוּ
עֲשָׂרוֹת מִקְרִים חֲמוּרִים

פּוֹנִים < מְדוּוּחִים > מִצִּילִים!

073-2866514

20

יְלָדִים יְקָרִים,
עֲלִיכֶם לַעֲנוֹת עַל הַשְּׁאֵלוֹת הַבָּאוֹת!
הַצִּלְחָתָם? אֵיזָה יוֹפִי! שְׁלָחוּ לָנוּ לְמִיל אֶת הַתְּשׁוּבָה עִם שְׁמֵכֶם,
תִּכְנְסוּ לְהַגְרָלָה וְאוּלִי תִזְכּוּ בְּפֶרֶס!
אֶת הַתְּשׁוּבוֹת יֵשׁ לְשַׁלַּח אֶרֶץ וְרֶק לְמִיל
MAG@TV2000.CO.IL

הַשְּׁאֵלוֹת:

- 1 מִי קִלָּף תְּפּוּזָה?
- 2 שֶׁל מִי הַמֶּאֲרִיָּה?
הַדְּאֻמָּה?
- 3 הָאִם בִּגְלַת הַמֶּאֲרִיָּה
הַיִּרְקָה הַזֵּה הַיּוֹם
לְכַתְּבָהּ?
- 4 כִּמְהָ יְלָדִים
יֵשׁ בְּכַתְּבָהּ?
- 5 כִּמְהָ יְלָדִים
חֲסָרִים הַיּוֹם?

בְּהַגְשַׁת רִינָה פִּלְיִישְׁמָן, 6776067@GMAIL.COM

פרשת שבוע אורח

פרשת בראשית

היה פעם ילד קטן שקיבל קופסת צבעים חדשה. הוא לקח נייר לבן גדול ושאל את אמא: "איך אני מתחיל לצייר? הנייר לבן וריק לחלוטין!"

אמא אמרה: "תתחיל במשהו קטן - נקודה אחת, קו אחד. מזה יצמח הכל."

הילד צייר נקודה קטנה.

אחר כך עוד נקודה. אחר כך קו שחיבר ביניהן. לאט לאט הנייר הלבן הפך לציור מקסים מלא צבעים!

בסוף אמא שאלה: "איך הרגשת?" הילד ענה: "בהתחלה פחדתי, אבל אחר כך הרגשתי כמו... כמו שאני יוצר עולם חדש!"

זה בדיוק מה שקרה בבריאת העולם.

"בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ." הקדוש ברוך הוא התחיל עם דבר אחד - אור. "יהי אור!" אחר כך הוא הוסיף עוד ועוד: מים, יבשה, עצים, כוכבים, דגים, ציפורים, ולבסוף - אנשים!

בכל יום הוא הסתכל על מה שיצר ואמר: "טוב!" כמו הילד שהסתכל על הציור שלו והיה גאה.

והחלק הכי מיוחד, בסוף הקדוש ברוך הוא ברא אותנו - את האנשים! אנחנו השותפים שלו ביצירה.

ילדים יקרים, הקדוש ברוך הוא לא רק ברא אותנו - הוא רוצה שגם אנחנו נהיה יוצרים קטנים!

ויקדש את יום השבת

שוב שלום ילדים צדיקים, התגעגענו אליכם אחרי כל החגים המיוחדים שלנו.

חזרנו בליל שבת מבית הכנסת, ושרנו 'שלום עליכם' בקול, ואחר כך שרנו לאמא היקרה שלנו 'אשת חיל', ואבא התחיל את הקידוש - 'יום הששי' וכו'... לאחר הקידוש ליבי שאלה אותי - תגיד יגל, למה אבא אומר בקידוש 'סברי מרנן'?

יגל: שאלה מצויינת!!!

הטעם לכך, כדי שנשים לב לכוון לצאת ידי חובה של הקידוש מהתורה.

לכן ילדים חביבים

בואו ונקפיד להשים לב לכך, וגם נאמר זאת לאחים שלנו הקטנים, וכך כולנו מרוויחים...

שבת שלום

אנו כל כך אוהבים אתכם

כל ילד יכול ליצור ולצייר ציור יפה, לבנות מגדל קוביות, להמציא משחק חדש, להכין כריך טעים, לכתוב שיר, או לחבק מישהו עזוב.

כשאנחנו יוצרים דברים טובים אנחנו עוזרים לקדוש ברוך הוא להמשיך לבנות את העולם! כל מעשה טוב, כל מילה נחמדה, כל עזרה לאחר - זה כמו להוסיף צבע יפה לציור הגדול של העולם.

והקדוש ברוך הוא נותן לנו כוח ליצור, דמיון להמציא, ידיים לבנות, וחכמה לעשות דברים טובים.

שבת שלום ומבורך.

מצאו 10 הזאבים

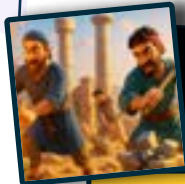

מהו

הפסוק למסע צהר

הילד/ה הזוכה
אדל הלוי
תל אביב

תשובה מפרשת ראה:
"ונצחתם את-מזבחם, ונשרפתם
את-מצבתם, ואשריהם תשרפון
באש, ופסילי אליהם תגדעו..."

יודעים את התשובה
שלחו לנו לכתובת המייל ואולי תזכו בפרס
anafeamalon@gmail.com

וברגע זה - אני נמצא איתם. אני מרגיש את כאבם, את הקריעה שבלב -
אף על פי שהיא באה מתוך קדושה ושליחות.

וכך, בעומק לבו הרחום, גילה הרבי את עוצמת הרגש היהודי והחיבור
הפנימי שלו לכל אחד ואחת.

ילדים יקרים, נקבל על עצמנו גם אנו להרגיש את הכאב של
האחר. אם יש חבר שכרגע נמצא בתקופה קשה - נקשיב לו
בסבלנות, ונחשוב כיצד נוכל לעזור לו.
שבת שלום ומבורך

סיפורי צדיקים

**הרבי כאן,
אך הלב שלו בשדה התעופה.**

סיפר הרב נחום רבינוביץ' ז"ל:

עסקן מסוים, אדם הפועל רבות
למען הכלל, סיפר לי כי זכה
להיכנס פעם אל חדרו הקדוש
של הרבי מליובאוויטש - הרב
מנחם מנדל שניאורסון זי"ע.

כשנכנס, נדהם לראות את הרבי יושב
בפנים רציניות, מלאות כובד ראש
ומחשבה עמוקה. הוא הכיר
את הרבי כאדם מלא שמחה
פנימית, חיוניות ואור, ולכן
מראהו זה היה יוצא דופן.
אזר העסקן אומץ ושאל
את הרבי בעדינות:

"רבי, מה מעיק עליכם? מדוע הרב נראה טרוד כל
כך?"

הרבי הביט בו ופתח בסיפור:

"לפני זמן לא רב, נכנסו אליי זוג צעיר, שזה עתה נישאו.

ברצונם היה לצאת לשליחות - להפיץ את אור היהדות וחסידות חב"ד
במקום נידח בעולם. הם ביקשו את ברכתי. שאלתי אותם: 'האם קיבלתם
רשות מהוריהם?'"

כעבור ימים אחדים חזרו בני הזוג, כשבידם מכתב מהוריהם המאשרים -
ואף מברכים - את יציאתם לשליחות.

הרבי ברח אותם בחום ושיגר אותם לדרכם. אלא שהרבי עצר לרגע, ועיניו
התכסו בצער:

"האשה", אמר, "היא אחות יחידה לחמישה אחים, שכולם כבר יצאו
לשליחות בעולם - בצפון, בדרום, במזרח ובמערב."

ואז, בלב כואב אך מבין, אמר הרבי:

"כעת, לאחר שגם בתם היחידה נוסעת לשליחות - נותרו הוריהם לבדם...
עכשיו, ברגעים אלו ממש, הם נמצאים בשדה התעופה. יש שם דמעות
רבות - אמנם דמעות של שמחה ושל מסירות נפש, אך עדיין - דמעות הן.

נפלאות הבריאה

שמואל
קורייב

איך הם צדים את הטרף?

יש עכבישים שתופסים

טרף ברשת, ויש

אחרים שקופצים

ומפתיעים בלי רשת

כלל. העכביש מפרק

את האוכל שלו לגזל

ושותה אותו. בעולם יש

אלפי מיני עכבישים, והם

חיים במדבר, ביערות, במים

וביבשה. רוב העכבישים אינם

מסכנים כלל לבני האדם. לרוב הם מועילים לאדם.

כי הם אוכלים חרקים מזיקים.

כל זה מגלה לנו שכל יצור בעולם מלא בחכמה

אין-סופית של בורא העולם, הנותן לנו

לראות את נפלאות הבריאה שלו בכל

מקום בעולם.

העכביש

שלוש ילדים חביבים,

איזה עולם נפלא ברא לנו ה' יתברך - היום נלמד על העכביש.

גם העכביש הקטן מגלה לנו את חכמתו העצומה של הבורא יתברך.

שונים משאר החרקים

העכביש שיה למשפחת פרוקי-הרגלים. יש לו שמונה רגלים, ולא שש
כמו לחרקים. גופו בנוי משני חלקים בלבד, כאשר רב החרקים בנויים
משלושה חלקים, ולכן הוא שונה מהם. לרוב העכבישים יש שמונה עינים
קטנות. יש כאלו עם פחות עינים, והראיה שלהם לא תמיד טובה, לכן
הם מרגישים רטט בקוריים.

חייט מנסה

העכביש טווה קורים מחטים שהוא מייצר בעצמו. חוטי המשי

שלו קלים מאוד אבל חזקים אפילו יותר מפלדה דקה. הוא

משתמש בקורים שהוא טווה כדי לבנות רשת. הוא עוטרף

את ביציו בקורי משי ושומר עליהן. לעתים הוא עושה

חוט הצלה בזמן קפיצה. יש עכבישים שקופצים פי כמה

מאורך גופם. הם נוחתים בבטחה בזכות חוט הקורים שלהם.

העכבישים מייצרים סוגי משי שונים - לציד, לבניה ולהגנה.

סקה

ניתן לקבל את העלון במייל: anafeam3@gmail.com

ניהול: עוז כהן | עורך לשוני: אביתר הלל | הפצה: ישראל בדרה | עימוד ועיצוב: עינב בשארי

להקדשת העלון חייגו > 03-8000770

לזרע בר קיימא
רועי צבי בן חיה

לעילוי נשמת
מיכאל בן אליסף ועינב כהן

להצלחת
שמואל בן פנינה

לעילוי נשמת
אסתר בת חנום ועזריה

נר תמיד
לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל
ולע"נ שושנה מדהין בת זיוה ע"ה

אזהרה! בעלון משולבים קטעי הומור - אין בכוונתן לפגוע ולהעליב!

אגדה יפנית אומרת שאם אתה לא יכול לישון בלילה זה בגלל... שאתה ער.

היום בבוקר ניסיתי להוציא מבנו, מפה לשם מישהו צריך שרשרת לסוכה?

להגיע לתל אביב בשביל הקפות שניות ולעשות הקפות שביעיות כדי למצוא חניה!

מדוע סוכות נקרא זמן שמחתנו? כי אדם חושב שרק בביתנו יש בעיות בסוכות הוא שומע שגם אצל השכנים יש בלאגן אז הוא מתנחם.

אני: זוכרת שהבטחתי שנצא לצימר בטבע מחוץ לבית? אשתי: כן!!! אני: אז אני בונה סוכה.

מובא בשם הרבי מקלויזנבורג זצ"ל: האתרוג - הופך לריבה, הלולב - נשרף עם החמץ וההדסים - הופכים לבשמים. דווקא הערבה זוכה להגיע אל מעל לארון הקודש. מדוע? כיון שהיא נחבטה - הקב"ה רוצה את אלו שעברו חבטות קרובים אליו.

אז מה התכניות שלכם למחר? לעמוד שמונה שעות בפקקים, לראות צבי קטן ולעמוד שוב שמונה שעות בפקקים.

אדם אחד שתה בירה מהחבית כשסיים לשתות התקשר לחברו ושאל אותו איזו ברכה אחרונה מברכים על בירה מהחבית? ענה לו: לא מברכים כלל. שהרי נאמר חבית חבית ולא בריך.

בברלין אסרו בניית סוכה בכיכר ועריכת הקפות שמחת תורה. אופססס התבלבלתי. זה בתל אביב. בגרמניה מותר.

דברי הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

לילות... "יערף פמטר לקחי תזל פטל אמרתי" (דברים לב, ב) אין לקח אלא תורה שנאמר (משלי ד, ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו, וכותב הגר"א (אבן שלימה פ"א - עמוד י"ב במילואים) שהתורה היא כמו גשם, מצמיחה מה שיש באדם, אם יש לו מידות טובות התורה מצמיחה אותם ומשפרת אותם יותר. וכן אם יש לו רצון לשפר את מידותיו התורה מתקנתם. אבל אם ח"ו יש לו מידות רעות, להיפך, "וקוץ ודרדר תצמיח לך" (בראשית ג, ח), התורה מגדלת ומטפחת את המידות הרעות שלו ומכניסה בו ערמוניות. הגמרא במסכת חגיגה (טו ע"ב) מספרת על דואג ואחיתופל, ודורשת עליהם את הפסוק (ישעיה לג, יח) אִיֶּה סֵפֶר אִיֶּה שֶׁקֶל אִיֶּה סֵפֶר אֶת הַמִּגְדָּלִים, אִיֶּה סוֹפֵר - שהיו סופרים כל אותיות שבתורה, אִיֶּה שוֹקֵל - שהיו שוקלים את הקל וחומר שבתורה אִיֶּה סוֹפֵר אֶת הַמִּגְדָּלִים - שהיו שונים שלש מאות הלכות במגדל הפורח באויר (יש מפרשים שהכוונה להלכות נדרים שנאמר בהם בחגיגה י ע"א נדרים פורחים באויר).

ומסיימת הגמרא שאע"פ שהם היו למדנים גדולים, מ"מ טינא הייתה בליבם, קינאה הייתה בליבם, עד כדי כך שאמר אחיתופל לאבשלום שילך עם פילגשי אביו - דוד המלך, הייתה להם קנאה בלב והם לא היו שלמים עם ה' ולכן התורה לא הגנה עליהם אלא עוד יותר הזריעה בהם הרס וחורבן. ראשית צריך להשתפר במידות טובות, בזהירות בבין אדם לחבירו, כדי שהתורה תכנס בנו ותצמיח ותגדל בנו יותר את המידות הטובות.

מסופר על הגאון רבי יצחק זאב מבריסק זיע"א, שבערב יום הכיפורים בדרכו לבית הכנסת שמע תינוק בוכה בחצר, ההורים ראו שהוא ישן, עזבו אותו ומיהרו לתפילת "כל נדרי", וכנס הרב לחצר והתחיל לשחק איתו ולהרגיעו כדי שלא יבכה לפני היום הקדוש.

ביתניים בבית הכנסת כל הקהל חיכה לרב וכשראו שהרב מתעכב הלכו לחפשו, לאחר החיפושים מצאו את הרב יושב בחצר, מחזיק את התינוק ומשחק איתו. כתשובה לתמייהתם, השיב הרב שהרי כתוב מצווה הבאה לידיך אל תחמיצנה (מכילתא פרשה ט'), לא יכולתי להשאיר תינוק בוכה, זוהי דוגמא למידות טובות.

וכן ידוע המעשה בחפץ חיים שבהיותו מבוגר בשנים, כבן שישים ושבע בערך, לאחר שנפטרה אשתו הראשונה נשא אשה שניה צעירה בשנים וממנה הוליד בת אחת שממנה יצאו כל גדולי וראשי הישיבות בארץ ובעולם למשפחת זקס.

החפץ חיים היה רגיל בכל שנה לבנות את הסוכה בפניה מסויימת בחצרו, והחל במלאכת הבניה באותה שנה כרגיל, לאחר שסיים לבנות שאל את אשתו החדשה אם מיקום הסוכה מוצא חן בעיניה, אך היא טענה שיותר כדאי לבנות את הסוכה בצד השני של החצר.

החפץ חיים התחשב בדעתה על אף שהוצרך לשנות מהרגלו במשך רבות בשנים, והחל לפרק את הסוכה ולהרכיבה במקום שחפצה אשתו, לאחר שסיים שוב את מלאכת הבניה שאל את אשתו אם זה בסדר, אך היא אמרה שבמחשבה שניה היא חושבת שהמקום הראשון שבו הייתה הסוכה הוא יותר טוב, והחפץ חיים בלי אומר ובלי דברים, בלי לכעוס ולהתרגז, פירק שוב את הסוכה ובנאה במקום אשר בנה אותה בתחילה. זוהי דוגמא למידות טובות שנהגו בהם גדולי ישראל, ולכן זכו שכל בית ישראל הוגים בספריהם ומספרים בכל עת על מעשיהם המופלאים.

שבת שלום ואמור!

מה שכיף בסוכה של טבעונים זה שאם נגמר האוכל אפשר לנשנש את הסכך

מי שמחפש אוזן קשבת אני כאן. סיפור רגיל 500 ש"ח סיפור עצוב 800 ש"ח לבכות ביחד 2000 ש"ח

בכל סוכה יש את הקישוט שהאחות הגדולה עשתה בגן לפני 40 שנה ואף אחד לא מבין למה תולים אותו עדיין.

בחור ישיבה הגיע לשטיבלך להתפלל שחרית בחול המועד סוכות ב-12:30 בצהרים. ניגש אליו אחד ואומר לו: אתה לא מתבייש להתפלל בחג בשעה כזאת ??? ענה לו הבחור "תפילה זה מדרבנן לישון בסוכה זה מדאורייתא"

לקבלת העלון במייל: 367korona@gmail.com

תקציר:
בפרנקפורט הגרמנית מתקיים
טקס הכתרת הקיסר.

נח רובין
אוצרות הרב להמן

STUDIO
חובט
סטודיו רובין. כל ציור סיפור

יועץ הכתר 1

פרק 2

